

İSTANBUL YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
24 ŞUBAT 2022 AYLIK TOPLANTISI

I. OTURUM

OTURUM BAŞKANI : Vehbi KARABIYIK
Yönetim Kurulu Başkanı

AYIN KONUĞU : Adem KOYUNCU
Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanı

II. OTURUM

OTURUM BAŞKANI : Sabri TÜMER
Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

KONUŞMACILAR : Yusuf HAMZAOĞLU
Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı
Vergilendirme ve Mükellef Hizmetleri Grup Müdür

Prof. Dr. Hakan TAŞTAN
T.C. Kırklareli Üniversitesi
Uygulamalı Bilimler Fakültesi Dekanı
Yeminli Mali Müşavir

KONU : “7352 Sayılı Kanun ve Tasdik Raporları açısından Değerlendirme”

TARİH : 24 Şubat 2022 14.00 - 18.00

I. OTURUM

BAŞKAN VEHBİ KARABIYIK

Büyük Mükellefler Vergi Dairesi'nin sayın Başkanı, sayın Grup Müdürü hepiniz hoş geldiniz. Güzel bir toplantıya başlıyoruz. Toplantıda sayın Adem KOYUNCU, Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanı'yla Ayın Konuğu bölümünde sohbet edeceğiz. Özellikle meslekle ve kendi Odamızda vergilerle ilgili konuları

konusacağız. Vergi dairesiyle ilgili konuları, aydınlatıcı konuları konuşacağız. Sonra da güzel bir panel bölümümüz var. Bu bölümü Başkan Yardımcımız Sayın Sabri TÜMER yönetecek. Değerli iki konuşmacımız sayın Yusuf HAMZAOĞLU, Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı'nda Grup Müdürü ve sevgili Dekanımız sayın Hakan TAŞTAN, iki güncel konuyu, son kanunu konuşacağız. Ondan sonra bir, iki toplantımız daha olacak. Özellikle bu Kurumlar Vergisi biliyorsunuz indirildi, çıkarıldı, birer, ikişer, bayağı karıştı. O konular veya her zamanki gibi yeni yayınlanan bir sürü güncel konular var. Bunları gündeme getireceğiz. Bir de SSG konusu var. Bunu önümüzdeki bir ay içinde planlıyoruz peş peşe, yapabilirsek eğer sizlere bu konuda yeni bir vizyon, yeni bir tartışma ortamı bu paneller sayesinde yapmayı istiyoruz.

Bu paneller son derece yararlı oluyor. Platformda ilk deneyini başlattık. Pandemi dönemiyle başlattık. Sabri bey son derece başarıyla bunu götürdü ve çok büyük bir ilgiyle de izleniyor.

Bugünkü toplantımızı Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı'na ayırdık. Ben sizin adınıza, hepimizin adına sayın Adem KOYUNCU 'ya bir teşekkür borçluyum. Çünkü kendisi dedi ki, "üstat bir sürü şeyler oluyor, biz neden bu konuda hem Yeminli Mali Müşavirlere, hem biz faydalı olacak bir iş birliği yapabiliriz" dedi. Biz de dedik ki "valla hastaya yatak sordunuz", son derece memnun olduk ve bugün bu ilişkiyi başlatmış bulunuyoruz. Bu devam edecek, aramızda komisyonlarla, çalışmalarla, bu panellerle devam edecek. İlk olarak bugün İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı'nın hem teknik temelde, hem idarî temelde karşılıklı tartışmalarla devam edeceğiz.

Bugün aşağı yukarı toplantımızın ne kadar süreceğini bilemiyorum ama, iki yıl oldu maalesef bu salgın dolayısıyla bir türlü yüz yüze bir araya gelemiyoruz. Sizleri temsilen burada olan beş tane değerli üstadımız var. Katılımcılarımız var. Fakat haklı olarak, özellikle de bu son günlerde çok yayıldığı için hastalık herkes elden geldiğince dikkat ediyor. Aşılarını alıyor, mesafesini kolluyor, maskesini takıyor, elden geldiğince dikkat ediyoruz. O nedenle de mümkün olduğunca bu zoom uygulamalarına devam ediyoruz. Aslında fena da olmadı, teknolojiyi de öğrendik. Zaten de gerekliymiş. Salgın da şart değilmiş, biz bunu yine de yapabirmişiz, bundan sonra böyle devam edeceğiz, bu yararlı bir şey oldu.

Yakında, mayıs ayı içinde veya Mayıs ayının sonunda Genel Kurulumuz olacak. Onu da aslında belki zoom vesaire diye düşünüldü, ama maalesef yasa buna uygun değil. İşte el kaldırılıyor, oy veriliyor falan, yine burada yapacağız. Umarız ki o zamana kadar bu hastalık biraz daha bize müsaade eder. Bakarız Mart, Nisan ayında, ona göre ne yapacağımıza bir karar veririz. Ama inşallah bu ortam düzeler de artık birbirimize kavuşuruz, özeti bu. Hakikaten sohbetleri takip ettim, hepimiz özledik bu sohbetleri yaparız.

Bugün güzel bir sohbeti Adem KOYUNCU beyle yapacağız. Sayın Başkanımız geldiler, tekrar ettim, söyledim, çok güzel bir ilişkiye umarım başlayacağız. Ben şimdi sözü sayın Adem KOYUNCU ‘ya bırakacağım. Ayın Konuğu olarak biz bu bölümü tamamladıktan sonra normal Oturum bölümümüze geçeceğiz. Tekrar hoş geldiniz sayın Başkanım.

ADEM KOYUNCU

Çok teşekkür ediyorum sayın Başkan. Öncelikle sayın Başkan İstanbul Yeminli Mali Müşavirler Odası’nın değerli üyeleri hepinize çok teşekkür ediyorum. Ben de tüm izleyicilerimize, tüm dinleyicilerimize hoş geldiniz diyorum.

Sayın Başkan ifade etti, birkaç hafta önceydi galiba bir telefon görüşmesi gerçekleştirdik. İstanbul Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı olarak, İstanbul Yeminli Mali Müşavirler Odamızla birlikte nasıl bir iş birliği içerisinde olabiliriz? Çok kıymetli üyelerimize bizler nasıl bir katkıda bulunabiliriz, onlardan nasıl bir katkı alabiliriz? Bunun üzerine bir iş birliği, yol haritası belirlemeye çalıştık ve de bunun ilk adımı oluyor açıkçası. Biz de böyle bir platformda olmaktan, bu kadar değerli üyelerin bulunduğu bir platforma hitap etmekten çok büyük bir mutluluk duyuyoruz. Malumunuz bu hafta “33. Vergi Hafta’mız. Aslında 33. Vergi Haftamız dolayısıyla da toplantımız, az önce üstadımızla da konuştuk, o haftanın amacına da tam hizmet eder oldu. en azından biz de sizlere kendimizi ifade etme şansına erişeceğiz. Hem de sizlerden sorularınız olursa onları alıp, elimizden geldiğince cevaplandırmaya çalışacağız.

Şunu belirtmekte fayda var. Vergi Haftamızın da biliyoruz işte, vergiye gönüllü uyumu artırmak, vergiyi tabana yaymak, çocuklarda gençlerde vergi bilinci uyandırmak, mükellefleri vergiyi doğru bir şekilde teşvik etmek gibi birçok amaçları var. Ama bu amaçları gerçekleştirmek de hep meslek mensuplarımızla ve biz vergi dairesi çalışanlarıyla oluyor. Onun için bu 33. Vergi Haftası dolayısıyla en büyük teşekkürlerden bir tanesi de siz değerli üyelerimize yapılması gerekiyor. Biz de sizlere tüm yıl boyunca olan hizmetiniz, değerli katkılarınız için çok teşekkür ediyoruz, gerçekten bunlar çok önemli.

Şimdi son dönemlerde salgın sürecinde şunu da net bir şekilde gördük, anlık değişebiliyor her şey. Ekonomik olarak da birden karşımıza çok farklı bir olay çıkmak durumunda kalabiliyor ve bizde hepimiz buna adapte olmaya çalışıyoruz, ki bundan sonraki oturumda bu “kur korumalı mevduat uygulaması nasıl olacak” bunun üzerine konuşulacak, en canlı örneğine de orada görüyoruz. Bu salgın süreci ve bütün bu tüm uygulamalar bize şunu da gösteriyor açıkçası. Bu hem meslek mensuplarımızla, hem vergi dairesi olarak bizlerin arasındaki iş birliği çok çok daha önemli hale geliyor. Çünkü kamu da artık aldığı ve yerinde aldığı, zamanında aldığı

kararlarla özel sektörün dinamizmini ayak uydurmak zorunda sanki ve uğraştığımız işler her geçen gün artırıyor. Belki yaptığımız işler daha karmaşık hale geliyor. Yerelde yaptığımız birçok işleri uluslararası düzeyde yapmaya başlıyoruz. Ama buna rağmen de vaktimiz zamanımız hep kısıtlı. Bize düşen de bu vakti, zamanı verimli, etkin kullanabilmek, bunun için de belki birçok gereksiz gördüğümüz işleri üzerimizden atmamız lazım. Hem bizim vergi dairesi çalışanları, hem siz meslek mensupları üzerinden de belki bazı işleri almamız gerekiyor. Bunu nasıl gerçekleştirebiliriz? Herhalde karşılıklı iş birliğimizi daha da artırarak, birbirimizi dinleyerek, anlayarak, sıkıntılarını dinleyerek gidermeye çalışabiliriz. Kamuda hizmet etmiş çok değerli üstatlarımız var burada. Oturmuş bir şeyleri değiştirmek çok zor, ama bir şeyin problem olarak konuşulması bile bir bakış açısı katar o problemin paydaşı olan kişilere. Bunun için bizler bu toplantıları, bu görüşmeleri gerçekten çok önemsiyoruz. Umarız ki bundan sonra da bunları daha verimli, daha kurumsal bir şekilde ileriye taşırız, güçlü bir şekilde, kişilerden bağımsız, kurumsal organizmalarla diyelim. Ama biz şimdi bu platformda üyelerimizi yakalamışken, hem de bir Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı'ndan biraz bahsetmek istiyoruz. Biraz anlatalım istiyoruz. Ufak bir sunumumuz da olacak bununla ilgili olarak.

Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı otuz vergi dairesi başkanlığından birisi, il vergi dairesi başkanlıklarından farklı, kendine öz bir vergi dairesi başkanlığı. Yaklaşık halihazırda şu an bizim 786 mükellefimiz var. Dijital hizmetler ve KDV ile beraber yaklaşık 350 mükellefimizde oradan geliyor ve 785 mükellefle biz Türkiye vergi gelirlerinin % 20, % 25 arasında değişen bir bantta vergi tahsil ediyoruz. Aslında bu 785 mükellefle yapılan çok önemli bir tahsilat sadece. Bu 2007 yılından beri fiilen faaliyette olan Başkanlığımız, özellikle finans kurumlarının, tüm bankaların ve önemli finans kurumlarının kendine bağlı olmasıyla, son dönemde yeni faaliyete geçen dijital vergi dairesi müdürlüğüyle, belli uzmanlık alanlarıyla da çok önemli hizmetler ifa ettiğini düşündüğümüz bir Başkanlık. Aynı zamanda da bu önemli alanlarda kendine özgü uzmanlık alanı oluşturan bir Başkanlık, onun için bu Başkanlığımızla, sizlerle Yeminli Mali Müşavirler Odamızla, üyelerle olan ilişkiyi daha da ileriye taşımak fayda da sağlayacaktır.

Şimdi Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı olunca, birtakım şeyleri de belki dile getirmemiz yerinde olacaktır. Herkesin aslında çok da bildiği konular ama, belki daha bir toparlamış oluruz. Bu büyük mükellefler ayırımı, vergi dairesi ayırımı neden var? Çok kısa bundan bir bahsetmek isteriz. Ama ilk önce şuna değinmek fayda sağlayacaktır yanlış anlamayı gidermek adına.

Şimdi bizim Anayasa'mızın vergilendirmeye ilgili temel bir maddesi var. Ve o temel maddemizde en önemli ilkelere bir tanesi de "verginin herkesin mali gücüne göre alınacağı" ilkesidir. Bu da bize göstermektedir ki, herkes kazancına göre, mali gücüne göre belli bir fedakarlıkta bulunuyor. Bunu şurada doğru anlamak

gerekiyor. Hizmette eşitlik esastır, herkes mali gücüne göre vergi ödediği için Anayasa'nın amir hükmü gereği. Bu Büyük Mükellefler Vergi Dairesi ayrımının neden oluştuğunu hizmette eşitlik esas kabulüne dikkate aldıktan sonra, uluslararası kabul görmüş objektif ilkelerle açıklayabiliriz. Bunun için de OECD, IMF, Dünya Bankası birçok düzenlemeler yaptı bu Büyük Mükellefler Vergi Dairesi ayrımıyla. İlk belki bunun ortaya çıkışına dikkat çekmekte fayda var.

1980'li yıllarda “monetarist, parasalcı” diye Milton Friedman önderliğinde başlayan ekonomi akımıyla daha az müdahaleci, en az müdahale etmeyi seçen bir ekonomik akım dünya literatüründe hakim olmaya başlayınca tabii vergi de bundan etkileniyor. Ama daha sonra, 80'li yılların sonuna doğru yanlış olduğu ortaya çıkıyor. Vergi gelirleri açısından en azından çok büyük aşınmalar meydana geliyor. O zaman verginin ana kaynağı olarak düşünülen büyük mükellefler ayrı bir ilgi konusu olmaya başlıyor. Bu Büyük Mükellefler Vergi Dairesi'nin ilk çıkış noktası IMF'in bu düşüncesi, “bu mükellefleri daha yakından takip edelim, denetim ve risk bakış açısıyla değerlendirelim ve anlık takip ederek oradaki vergiyi tam alalım” düşüncesi. Aslında Büyük Mükellefler Vergi Dairesi'nin ilk çıkış noktası, temel düşüncesi bu. Daha sonra da IMF, Dünya Bankası, OECD düzenlemeyle bu genel kabul görüyor. Çünkü objektif ilkeleri var. Ayrı bir uluslararası ölçekte yapılanmış yapıları, vergi planları mevcut, alanında uzman çok önemli vergi ekipleri var, ulus ötesi çalışıyor, onun için ayrı değerlendirmek gerekiyor gibi. Ama şunu söyleyebiliriz, bu ortaya çıkış nedeni daha sonra değişiyor. İlk vergiyi ana kaynağından tahsil etme düşüncesiyle ortaya çıkan büyük mükellefler, daha sonra verginin ana kaynağı olan bu mükelleflere iyi hizmet sunma, kaliteli hizmet sunma düşüncesine doğru yol almaya başlıyor diyebiliriz. Artık büyük mükellefler ayrımı birazda böyle değerlendiriliyor. Vergiyi tahsil eden değil de, vergiyi zaten tahsil ettiği büyük mükellefleri hak ettiği iyi hizmeti sunma düşüncesi.

Burada vergiyi toplamanın yanında, topladığı yere verilen hizmetin önemindeki artışı da gerçekleştiriyor. Bir de mükelleflerin büyümesiyle vergisel kaygılarda değişiyor hem mükellef, hem de vergi dairesi açısından. Kazancını uluslararası ölçekte daha da artıran büyük mükellefler için artık vergisel kaygılar ne kadar vergi ödeyeceğinden çok, bu vergiyi ne zaman ödeyeceğini bilmeye ve öngörülebilirlik gibi düşüncelerin ön plana çıktığı bir akım, artık “söz sahibi olmaya başlıyor” diyebiliriz.

Daha sonra büyük mükellefler neden çıktı tarihi gelişiminden sonra, şimdi “Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı peki neden önemlidir” düşüncesine ilişkin bir şeyler söyleyecek olursak, yüksek vergi ödeyen mükelleflerin kayıtlı olması dolayısıyla değil de, yüksek vergi ödeyen bu mükelleflere verdiği hizmet nedeniyle oldukça önemlidir. Çünkü o mükelleflerin yatırım kararı gereği iade, iade süreçleri, özelge talepleri, bunların çok kısa sürede neticelendirilebilmesi ve vergiyi bir maliyet olarak aldıkları için, yatırım kararlarında önceden ne kadar vergi

ödeyeceğini bilmesi gibi, bu hizmetlerin verilmesi onlar için çok önemli hale geliyor.

Mükellef kitlesi düşünüldüğünde, iyi bir uygulamaları analiz noktası vergisel değişiklikleri kanunla olur, tebliğle olur, “yapılan değişiklikleri istenilen amacı gerçekleştirip gerçekleştirmediğine dair nasıl bir geri dönüş olduğu, gerçekten de amaç hasıl oldu mu” düşüncesinin analizinin yapıldığı yer olur Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı, bu açıdan çok önemli.

Nitelikli yetiştiren yerler olabilir, çünkü “büyük mükellefler artık uluslararası ölçekte kazanç elde ediyor” dedik ve ayrıca son dönem vergi tartışmaları, özellikle dijital ekonominin vergilendirilmesi tartışmalarında da çok net bir şekilde görüyoruz. Şirketlere karşı devletler bir araya gelerek iş birliği yapma, belli oranlar, ortak oranlara ulaşma, elde etme çabası içerisinde. Bu da bizi şuna itiyor, artık nitelikli personel yetiştirme uluslararası ölçekte vergi işlerine hakim olan ve bunu da takip eden sadece kendi ülkemiz vergi kanunlarıyla değil, bu da önemli. Bunun için de en önemli yerlerden bir tanesi herhalde Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı olabilir, bu açıdan, personel yetiştirme açısından çok önemli. Uzmanlık alanları oluşturma açısından önemli. Aynen bizim Başkanlığımızda da olduğu gibi, özellikle bankacılık ve finans kurumlarının bizim mükellefimiz olması dolayısıyla, aynı şekilde dijital hizmet ve KDV mükelleflerinin kayıtlı olması dolayısıyla, 1 Sayılı ÖTV tahsilatında çok yüksek bir oranı Başkanlığımızda gerçekleşmesi nedeniyle uzmanlık alanı oluşturan vergi alanı meydana getiriyor ve bu açıdan özellikle önemli.

Ayrıca Büyük Mükellefler Vergi Dairesi mükellefi olmak, birçok açıdan, mükellefler açısından teşvik unsuru olabiliyor kurumsallaşma ve marka değeri açısından. Aynı şekilde az önce de bahsettiğimizde uygulamadaki aksaklıkları daha kolay ve daha anlaşılabilir şekilde ortaya çıkarılabilir bir yer olarak düşünülebilir. Ve uygulamada kısa sürede sonuç alabildiğinden dolayı, çünkü mükelleflerle iletişim daha üst düzeyde ve çok iyi yetişmiş vergi ekipleri olduğu için İdare'nin istediği sorulara daha kolay bir şekilde ve hızlı bir şekilde cevap verildiği için, o uygulamadaki aksaklıkların giderilmesi daha kısa sürede elde edilebildiği için önemlidir diyebiliriz Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı.

Bundan sonra biraz da şundan bahsetmek isteriz. Tabii Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı olarak da biz nasıl bir hizmet sunmak istiyoruz hem meslek mensuplarımızın işlerini kolaylaştırmak, hem de mükelleflerimizin işlerini kolaylaştırmak adına. Uygulamada karar alan, inisiyatif alan ve çözüm odaklı hareket eden. Tabii ki, Gelir İdaresi Başkanlığımızın yönlendirmesi ve çizdiği çerçeve kapsamında İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı da eşgüdüm içerisinde, çalışan herkesin karar alma mekanizmasında yer aldığı ve kurumsal ortak akılla hareket eden bir Başkanlık. Karşılaştığı problemi çözmeye odaklanmış, ötelemeyen,

bekletmeyen bir şekilde o an neticelendirmeye çalışan tüm personeliyle birlikte. Ve bunu da az önce de konuşmamın başında belirttiğimiz gibi, meslek mensuplarımızla, Yeminli Mali Müşavirlerimizle ve mükelleflerle iletişimi tüm kademesinde büyük önem veren ve bunun içinde örnek istişare mekanizmaları oluşturacak şekilde.

Gelir İdaresi Başkanlığı biliyorsunuz ki, sizin de malumunuz üzere, en azından elektronik uygulamalarda oldukça önemli yollar kat etti. Bu uygulamaların hem mükellefler nezdinde, hem meslek mensupları nezdinde fiilen de uygulanabilmesi için, öncü olabilir diyebiliriz Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı. Aynı şekilde az önce de belirttiğimiz gibi, özellikle personelin yetiştirilmesinde gelir uzman yardımcısının daha meslek hayatının başında, daha vizyonel bakış açısıyla yaptığı vergisel işlemi neden ve niçin yaptığını bilerek, yaptığı ve karşılaştığı işlemlerde vergisel denetim riski bakış açısına sahip olarak ve aynı şekilde uluslararası vergi uygulamalarını takip eder şekilde yetiştirebiliriz. Bunlar aslında bizim olmak istediğimiz veya çabaladığımız alanlar diyebiliriz.

Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı olarak, İstanbul Yeminli Mali Müşavirler Odası'yla nasıl bir ilişki geliştirebiliriz? Bunu da, bu iletişimi dedik, daha kurumsal ve sürekli hale getirebiliriz ve bunun özellikle bizim uzmanlık alanı olduğumuz BSMV ve KKDF incelemeleri, Kurumlar Vergisi uygulamaları, ÖTV uygulamaları gibi, bunların buradaki bizde sahip olan grup müdürlerimizle, müdürlerimizle ve personelimiz aracılığıyla o birikime sizlerle, üyelerimizle paylaşacak şekilde fırsatlar oluşturabiliriz.

Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı olarak aslında bundan sonra çok birazda ağır bir konuya girileceği için, çok da boğmak istemedik, ama bunlar dile getirmek istediğimiz hususlardı. İdealize ettiğimiz şeyler aslında birçoğu da, tabii biz bunları uygulamadan nasıl gösteriyoruz? Ne derece riayet ediliyor? Memnuniyet derecesi ne? Bunlar tabii ki sizlerin takdirindedir. Ama çabamız bunları daha iyiye götürme, sizlerle iletişimi daha üst noktaya taşıma noktasında olacaktır. Bu noktada her zaman, her daim görüş ve düşüncelerinize, önerilerinize, şikayetlerinize de açık olacağız. Çünkü gerçekten Yeminli Mali Müşavirler, hem mükellefler ve vergi daireleri arasında çok büyük bir önem ve işleve sahip. Bu hak ettiği değeri de biz vermek istiyoruz en azından Başkanlığımız nezdinde. Onların bize sundukları şikayet te olsa, öneri de olsa her zaman dikkate alınacaktır, çok değerlidir. Gelir İdaresi Başkanlığımızın uygulamaya koyduğu mevzuat değişikliklerinin uygulamadaki memnuniyet derecesi bizler için çok önemli. O konuda sizler tarafından ne gelirse, her zaman bizim için dikkate alınacaktır.

Sözü burada yine sayın Başkan'a bırakıyorum, ama oraya geçmeden önce, eğer üyelerimizden bir soru olursa da alalım istiyoruz. Başkanlık uygulamasıyla ilgili her şey olabilir, yani şikayet de olabilir, bir problem de olabilir, en azından notumuzu

alırız, üzerinde konuşuruz, değerlendiririz, yapılması gereken bir şey varsa, yapmaya çalışırız.

Sözü burada değerli Başkanımıza, sayın üstadımıza bırakıyoruz.

BAŞKAN VEHBİ KARABIYIK

Teşekkür ederiz. Biz ekrandan seyredenler adına da alkışlamış olalım sayın katılımcılar. Çok güzel bir konuşma oldu Adem bey çok teşekkür ederiz.

Biz Adem beyle ilk görüşme olduğunda “neler yapabiliriz, neler edebiliriz” diye konuşmuştuk. O zaman kendisine şöyle bir duygu aktarımında bulundum, buna sizde katılırsınız sanıyorum. Bizim Ankara ve İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı pek alınmasın, büyük mükelleflerle ilgili bize hiç müracaat olmuyor, yeminlilerden gelip de “şu şöyle olsa” falan denilen pek olmuyor, o yüzden biz de sizin başınızı hiç ağrıtmadık bugüne kadar, sizi rahatsız etmedik, ama bu dostluk çok mühim, söylediğinizi telefonda da konuşmuştuk.

Şimdi orası hakikaten bir fabrika yani, büyük mükellefler bir fabrika, yani hepimizin işi düşmüyor ama arkadaşlar, düşenler de var mutlaka, çok az mükellefi var oranın. Sonunda aynı işi yapıyor, kanun aynı kanun. KDV, aynı KDV iadesi. Bu bizim için çok büyük bir hakikat teveccühtür. İstanbul YMM Odası ve Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı birlikte operasyonel bir işlem başlayacağız, birlikte çalışacağız, mevzuat ve meslek konusunda mutlaka sizin de önerileriniz olacak, katılımlarınız olacak, bizim de olacak. Buradan çıkanlar da belki diğerlerine örnek olur, ışık olur. Ankara’ya göndeririz “şunu şöyle yapsanız daha iyi olmaz mı mevzuat hakkında” deriz. Belki burada uygulama olur. Son derece yararlı olur Başkan, çok çok teşekkür ediyoruz.

İkinci bölümde daha çok tartışma olacak, hem de bilimsel ve teknik olacak, ama yine de sayın Başkan’ın söylediği gibi Ayın Konuşumuza sayın Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanımıza herhangi bir yorum, söz, soru varsa memnuniyetle, çok az bir süre alalım ikinci bölüme vakit bırakalım.

Evet, var mı söz isteyen? Muammer ÖZKOCA beyin bir sorusu var. Ben okuyayım Muammer bey, istersen söz de veririz, ama okuyayım müsaade edersen.

“Uluslararası denetim şirketlerinin dışında Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı tam tasdik raporu yazan kaç YMM var?”

Evet, bu soruyu bekliyorduk, böyle bir soruyu bekliyorduk. Muammer bey’ciğim hepsi 785 tane mükellef var, büyük ihtimalle onların 700’ü büyüktür. Zaten hepsi büyük de, ama bilmiyorum böyle bir araştırmanız var mı?

ADEM KOYUNCU Net bir rakam yok.

BAŞKAN VEHBİ KARABIYIK Yorum belli.

ADEM KOYUNCU

Yani yorum da belli. Tamamı da değil aslında, özellikle son zamanlarda Şunu söyleyebiliriz. Diğer dört büyükler uluslararası denetim Şirketleri dıŐındaki pay artırıyor.

BAŞKAN VEHBİ KARABIYIK Artırıyor mu?

ADEM KOYUNCU Artırıyor.

BAŞKAN VEHBİ KARABIYIK Muammer bey bunu duymak istiyordu.

ADEM KOYUNCU

Bunu net bir Şekilde söyleyebiliriz. Onun için de hatta buradaki iletişimi biz gayet önemsiyoruz yani.

BAŞKAN VEHBİ KARABIYIK

Buradan mütevellit başka bir soru sorayım sayın Başkan. Bir kurulda oturdu, yerleŐti, o 785 neden 2000 olmaz, ya da ölçü ne burada? Nasıl geçilir büyük mükelleflere?

ADEM KOYUNCU

Güzel bir soru sordunuz stat. Şimdi burada ilk kurulduğu noktada aslında Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir bu noktada hani, Büyük Mükellefler Vergi Dairesi BaŐkanlıęa geçiŐte. Orada da aktif büyüklüğü, öz sermaye büyüklüğü, çalışan sayısı ve ciro büyüklüğü gibi kriterler var. ama bu belki de yapılmalıdır diye düşündüğümüz bir Şey. Çünkü bu noktada bize hem mükelleflerden, hem de meslek mensuplarımızdan çok çok fazla soru geliyor. Çok fazla talep geliyor, hani “size geçmenin kriteri ne” sorusu. Şu an bizim “Gelir İdaresi BaŐkanlıęımızca ilan edilmiş Şu, Şu büyüklerin büyüklükleri” veya “Şu iki Őartı sağlayan Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı’na geçiş için baŐvurabilir” diye bir Şey yok.

BAŞKAN VEHBİ KARABIYIK “2021’de geçen oldu mu?” öyle sorayım, var mı?

ADEM KOYUNCU

Oldu, oldu. Bir de şöyle soru geliyor. Mesela grup şirketleri var. Ana şirketi bizde örneğin, diğeri orada, o istiyor. Belki burada bir belirleme yapmakta fayda var. Diğerk şekilde şimdi bu Dijital Hizmet Vergisi'nin KDV mükellefleri, özellikle Dijital Hizmet Vergisi'nde Türkiye'de tam mükellef olup da Dijital Hizmet Vergisi mükellefi olanlar da var. Onlarda hem Dijital Hizmet Vergisinde bizdeler, ama Kurumlar Vergisi açısından başka yerde olunca, onlardan da soru gelmeye başladı. Belki bunlar hani değerlendirilebilir.

BAŞKAN VEHBİ KARABIYIK Güzel bir soru oldu Muammer beyin sorusu.

ADEM KOYUNCU Bunu ilan etmekte fayda olabilir.

BAŞKAN VEHBİ KARABIYIK Henüz ilan edilmedi.

ADEM KOYUNCU Henüz ilan edilmedi.

BAŞKAN VEHBİ KARABIYIK

Hamit beyin bir sorusu var, Hamit beyciğim ben okuyorum kusura bakma söz vermedik.

“Sayın KOYUNCU, Yeminli Mali Müşavirlerin saygınlığı konusunda ne dersiniz? 0'dan 10'a kadar not verecek olursanız kaç verirsiniz?” Bu soruyu ben onun adına cevaplayayım.

Çok saygın 10 numara, Hamit beyciğim senin duymak istediğini ben söyledim. Müsaade edersen cevabı beklenen bir soru, bunu sayın Başkan'a sormayalım müsaade edersen.

Evet, başka var mı? Evet buyurun. Buyurun.

ADEM KOYUNCU

Büyük saygı duyuyoruz Yeminli Mali Müşavirlerimize. Çünkü buradaki, hani başta “33. Vergi Haftası” dedik, “bir sürü amaç” dedik, güzel amaçlar var. Bu amaçları gerçekleştiren önemli unsurlardan bir tanesi, hele ki bizim bu mevzuatının “hukukun ayrı dili var” denir, bir de vergi mevzuatının çok ayrı bir dili var. Şimdi o dili vergi dairesi çalışanları olarak bizlerle direkt mükelleflerle bağlantı kurduğumuzda, o yol gerçekten aşılmaz olabilir. Ama burada çok kıymetli, buralarda da çok önemli görevlerde bulunmuş Yeminli Mali Müşavir üstatlarımız, diğerk noktalardan gelmiş Yeminli Mali Müşavirlerimiz çok çok büyük ve saygın, her zaman takdir edilmesi gereken ve hakkı verilmesi gereken çok önemli bir kamu görevi sayılır bir yerde de, ifa ediyorlar.

BAŞKAN VEHBİ KARABIYIK Sağ olun, sağ olun.

ADEM KOYUNCU

Hele ki Şu an ũstat İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığımız ve Defterdarlığı da sayarsak, nereden bakarsak Tũrkiye vergi gelirlerinin yaklaşık % 60'ını topluyor,

BAŞKAN VEHBİ KARABIYI Burası.

ADEM KOYUNCU

Burası topluyor. Yani hele ki bu İstanbul Yeminli Mali MũŐavirler Odalarına kayıtlı ũyeler çok önemli bir görev ve saygın ve bũyũk emek ve özveri isteyen bir görev ifa ediyorlar. Biz de hem Őahsımız olarak, hem de Başkanlığımız olarak bunu çok bũyũk bir saygıyla karŐılıyoruz.

BAŞKAN VEHBİ KARABIYIK

Sağ olun, sağ olun, ben Şahsi dũŐũncelerinizi biliyorum, çok sağ olun, çok teŐekkũr ederiz.

Sayın İbrahim AKTAN söz aldı, buyurun ũstat.

H. İBRAHİM AKTAN

Çok teŐekkũrler sayın KOYUNCU sunumlarınız için. Sunumlarınızda Bũyũk Mũkellefler Vergi Dairesi'nin vergi kriterlerini OECD ũlkeleri, Dũnya Bankası, IMF vesaire bunlar belirliyor. O kriterleri belirlemiŐ, biz de o kriterlere göre bu daire kuruldu ve devam ediyor. Şöyle bir çalıŐmanız var mı? O Bũyũk Mũkellefler Vergi Dairesi kriterleriyle ilgili OECD, Dũnya Bankası, IMF işte vesair, oradaki kurullarla bizim burada oluŐturduđumuz bu kurum arasında bir vergisel seviye var mı? Onlar neredeler, biz neredeyiz? Ne kadar başarılı olduk, olmadık, onlar ne kadar başarılı? Böyle bir çalıŐmanız var mı? Onlar ne yapıyor, biz ne yapıyoruz?

BAŞKAN VEHBİ KARABIYIK

ũstadım çok gũzel bir soru. İnşallah duyuldu soru, tekrar etmeyeyim, duyulduğunu kabul ediyorum.

ADEM KOYUNCU

Böyle bir çalıŐmalar var. Bildiğiniz gibi bu Başkanlığımız bizim 2007 yılında kuruldu. Şu an tam da aslında analiz edilmeyi de hak ediyor. Biz burayı niçin kurduk? Hangi amaçları gerçekleştirmek için kurduk ve o amaçlar gerçekleŐiyor mu? Bu açıdan bizim diğer OECD ũlkelerine veya işte bu bũyũk mũkellefler

ayırımına gider ki, OECD'nin hemen hemen tüm üye ülkelerinde bu büyük mükelleflere ayrı bir bakış açısı var hem uygulamada, hem denetim açısından zaten.

Baktığımızda temel farklar şunlar olabilir. Bizdeki az önce belirttiğimiz gibi, çok net bir belirlenmiş kriter yok. Ama onlarda, hatta bizde sadece şu an finans kurumları, bankalar bizim direkt mükellefimiz olabilir, az önce belki belirtmedik. Orada bankalar yanında, finans kurumları yanında, enerji şirketleri veya işte diğer bu teknoloji şirketleri gibi, daha kuruluşunda baştan belli şartları taşıması gereken şirketler, daha geniş kapsamlı olarak büyük mükellefler olarak kabul ediliyor ve o aktif büyüklük, ciro büyüklüğü, şu, bu gibi büyüklüklerde genelde ilan edilmiş. İşte şu, şu, şu şartları taşıyanlar mükellefler olabilir diye.

Bir de bizimkilerle diğerlerinin ayrımı şu olabilir. Biz o ülkeleri incelediğimizde, onların büyük mükellefler olarak kabul edilen dairelerindeki vergi tahsilatının oranı çok çok daha yüksek. Mesela bir diğer ülkede % 70'i falan büyük mükellefler olarak kabul ediliyor.

Tabii bizdeki yapı biraz daha, şöyle de değerlendirmek lazım. Şimdi İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı bünyesinde de, Anadolu Kurumlar Vergi Dairesi Müdürlüğü var. Marmara Kurumlar Vergi Dairesi Müdürlüğü var. Şimdi Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı'nda da Kurumlar Vergi Dairesi Müdürlüğü kuruldu. Onları da acaba büyük mükellefler mi düşüneceğiz? Şimdi burası Başkanlık olarak büyük mükellefler. Ve bizim Türkiye genelinden mükellefimiz olacak mı? Veya sadece İstanbul özelinde mi olacak? Belki bunlar üzerinde düşünülmesi gereken konular.

BAŞKAN VEHBİ KARABIYIK Teşekkürler, Zafer ALTINTAŞ bey, buyurun üstat.

ZAFER ALTINTAŞ

İki kısa sorum olacak. Bu 785 yaklaşık büyük mükelleflerden bahsettiniz. Bunun yıllar itibariyle bir değişimi oluyor mu? Yani hep mi aynı sayıyı koruyoruz? Bir de KDV iadelerinde sonuçlandırma bakımından, ne kadar sürede sonuçlandırılıyor?

BAŞKAN VEHBİ KARABIYIK

Duyulmamış olabilir, müsaade ederseniz, söyleyelim. Zafer bey şöyle bir soru sordu sayın Yeminli Mali Müşavirler, Bir, bugün 785 yıllar itibariyle nasıl bir gelişme oldu? Kaçtı, nasıl geldi? İkincisi, Katma Değer Vergisi iadeleriyle ilgili olarak bir istatistiğiniz var mı? Ne kadar sürede sonuçlanıyor yeminli raporları?

ADEM KOYUNCU

İlk sorudan başlayayım. Üstat bu 2007 yılında kurulunca yaklaşık 400 küsür bir mükellefle başlamış. Daha sonra işte belli aralıklarla kurulan bankalar, işte Türkiye Varlık Fonu şirketleri falan bizim mükellefler oluyor. Ama şöyle ki ilan edilmiş bir şeyimiz yok. İşte beş yılda veya şu kadar sürede, şöyle bir komisyon muhalefetiyle bir araya gelinip de buranın işte mükellef güncellemesi yapılır. Veya işte tekrar bir değerlendirilir. Çünkü hali hazırda şu an bizde, yani büyük mükellefte kriterde gerçi net değil ama, olmaması gereken mükelleflerde olabilir. Veya başka yerde olup, büyük mükelleflerde olması gereken mükellefler de olabilir. Yani orada şu kadar yıllarla veya ağırlıkla işte beş yılda bir veya üç yılda bir tekrar değerlendirilir, mükellef güncellemesi yapılır gibi bir durum olamamış.

BAŞKAN VEHBİ KARABIYIK Onu ilan edersek Ankara'nın eli kolu bağlanır sayın Başkan.

ADEM KOYUNCU

Şimdi tabii bizim buradaki halihazırdaki geçiş nasıl oluyor? Mükellefler talep ediyor. Daha sonra biz orada yetki Hazine ve Maliye Bakanlığı yani Gelir İdaresi Başkanlığımızda, Gelir İdaresi Başkanlığımıza gönderiyoruz, o da değerlendiriyor, kriterine göre karar veriyor. Hani bu uygulamada şu an bu şekilde.

İkinci bir soru olarak da biz orada çok iyi olmaya çalışıyoruz ama, net bizim en son herhalde yirmi gün ortalama diyebiliriz.

BAŞKAN VEHBİ KARABIYIK

Bunu duymasınlar. Dost var, düşman var, bunu duymasınlar “yirmi gün” sayın başkan, görmedik yirmi gün. Ama yani kriterleri yayınlatalım. 785 size çok az.

ADEM KOYUNCU

Ama tabii burada bu teminatlı, İTUS'lu. Şimdi bizim büyük mükellefler olması nedeniyle de tabii bu şartları sağlayan mükellefimiz haliyle çok daha fazla oldu.

BAŞKAN VEHBİ KARABIYIK

Onlarda yeminli raporu var mı? Yok zaten, teminatlı, İTUS'lu. Yeminli olunca ne kadar, yine yirmi gün mü ortalama?

ADEM KOYUNCU Bizim ortalamamızdı değil mi, Grup Müdürümüz,

BAŞKAN VEHBİ KARABIYIK

Yoktur belki böyle bir sayı Őimdilik, yeminli raporu ne kadar zamanda sonuçlanıyor?

YUSUF HAMZAOĞLU

Üstat ortalama değil de, bu teminatlıları Başkan bey daha çok teminatlıların ortalaması.

BAŞKAN VEHBİ KARABIYIK

Teminatlıların ortalaması, o zaman bunu bilahare konuŐalım. Buyurun Nazım bey, sayın Nazım Z söz aldı.

NAZIM Z

Teşekkür ederiz aıklamalarınız için. Bir sorum olacak.

Büyük Mükellefler Vergi Dairesi'nden iadeler büyük mükellef grup Şirketleri aynı zamanda Vatan İhtisas KDV oralardan mı alıyorlar? Doğrudan doğruya sizden mi alıyorlar?

ADEM KOYUNCU Bizim mkellefimizse doğrudan bizden alıyor.

NAZIM Z

İkinci sorum da, Büyük Mükellefler kurulduğu zaman vergi denetimleri kendi içerisindeki müfettiŐler tarafından yapılacak diye bir başlangıç, öyle bir Şey vardı. Büyük Mükelleflerin içerisinde vergi inceleme elemanları olacak ve o inceleme elemanının kendi Büyük Mükelleflere bağlı firmaları kendileri inceleyeceklerdi. Öyle ayrı bir birim mi var? Yoksa Vergi Denetim Kurulu'na mı bağlı?

ADEM KOYUNCU Hayır, hiç yok. Şu an Vergi Denetim Kurulu'na bağlıyız.

BAŞKAN VEHBİ KARABIYIK Buyurun Metin stadım.

METİN BEY

Çok teşekkür ederim Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanı'na, çok güzel bir sunum oldu. Ben biraz bu rakamlardan, gergin rakamlardan uzaklaŐtırayım. Sayın Başkan sanki üniversiteyi yeni bitirmiŐ gibi duruyor, bu gençliğini neye borçlu? Bunu bize aıklasınlar

ADEM KOYUNCU Teşekkür ederiz sayın üstadım.

BAŞKAN VEHBİ KARABIYIK

Hakikaten çok genç duruyorsunuz, benden bile genç duruyorsunuz.

ADEM KOYUNCU Sağ olun, sağ olun, çok mutlu ettiniz bizi sayın üstadım, eksik olmayın.

İSTANBUL YMM ODASI BAŞKANI VEHBİ KARABIYIK

O zaman bunu kutlayacak bir plaket törenine geçelim hemen uygun görürseniz, böylelikle de sonuçlandıralım sayın konuklar, diğer heyecanlı bölüme geçelim biran evvel.

Sayın Başkan şeref verdiniz, çok güzel bir toplantı oldu. Bu bir başlangıç, bu ilişkiyi sürdüreceğiz. Hep beraber alkışlayalım.

Sabri beyciğim kürsü sizin, meraklı bölüm bekleniyor.

II.BÖLÜM

BAŞKAN SABRİ TÜMER

Saygıdeğer Başkanı, saygıdeğer Başkanlar, sevgili arkadaşlarım, sevgili üstatlarım şahsım ve Yönetim Kurulu adına hepimize sevgi ve saygılar sunuyorum.

Saygıdeğer arkadaşlarım bugün ikinci konumuz 7352 Sayılı Kanun. Ona geçmeden önce, sayın Başkanımıza çok teşekkür ediyorum. Yeminli Mali Müşavirlere bakış açınız ve onlara yaklaşımınız görmüş olduğu kamu hizmetini çok rahatlıkla dile getirmenizden dolayı özellikle teşekkür ediyorum. Çünkü bu mesleğimiz Maliye Bakanlığı'ndan herhangi bir maaş, herhangi bir övünç destek görmeden gerçekten Türk ekonomisine ve Türk Vergi Sistemine büyük katkı sağlayan bir meslek kurumu. Bunu gören, konuşmalarında değerlendiren, şu an İdare'deki arkadaşlarımıza Oda olarak, Kurum olarak çok teşekkür ediyoruz. Bunu özellikle belirtmek isterim. Bu görüş değiştiği müddetçe Maliye Bakanlığı'mız tarafından mesleğimiz daha çok ivme kazanıp hem vergi yönünden ülkemize, hem de ekonominin daha sağlamlığı yönünden çok büyük katkılar sunacağına ben yürekten inanıyorum. Onun için tekrar size bir defa daha teşekkür ediyorum.

Saygıdeğer arkadaşlarım bildiğiniz gibi, 7352 Sayılı Vergi Usul Kanunuyla, Kurumlar Vergisi Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun 20.01.2022 tarihinde Mecliste kabul edilmiş. 09 Ocak 2022 tarihinde de 7134 Sayılı Yasayla ilan olmuştur.

Şimdi yasanın esas amacı bildiğiniz gibi, şirketlerimizin ve şahıslarımızın döviz hesaplarına ağırlıklı olarak bozdurulmak suretiyle, belirli bunu garanti alıp altı ay şirketlerde, üç ay şahıslarda vadeli tutmak kaydıyla Merkez Bankası'ndaki rezervi çoğaltmak, güçlendirmek amacını gütmektedir.

Şimdi bununla ilgili benim şahsi görüşlerim var ama, her iki konuşmacının bitiminde katkıları sunmak istiyorum.

Birinci bölümü sayın Yusuf HAMZAOĞLU, Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı Vergilendirme Mükellef Hizmetleri Grup Müdürümüz anlatacak. 7352 Sayılı Yasada, yasanın özünü anlatacak ve bazı örneklerle bu özü daha da geliştirecek. Ve ağırlıklı olarak da soru cevap bölümünde sizlere sorular soracağız.

İkinci bölümde, ikinci konuşmacımız sayın Profesör Doktor Hakan TAŞTAN yine 7352 Sayılı Yasamızın bu enflasyon düzeltmesiyle ilgili Vergi Usul Kanunu 298'inci maddesinin alt bendiyle ilgili kanuni çerçevede sonuç oturulmuş olmasına rağmen, bunun 2023 yılına ertelenmesinin getirmiş olduğu olayları anlatacak.

İki, kurumlar 7352 Sayılı Yasayla diğer kazançlardaki istisna tutarlarının hesaplanmasında sorunlar ve çözümleri hakkında bilgilendirecek, son olarak da tam tasdik raporlarında kur korumalı istisnalara tabi tutarların tam tasdik raporunda nasıl yer alması gerektiği hususunda bizi bilgilendirecek.

Evet, buyurun sayın Yusuf HAMZAOĞLU ilk sözü size veriyorum.

YUSUF HAMZAOĞLU

Teşekkür ederim sayın Başkan sağ olun. Sayın Başkan, değerli üyeler, çok değerli katılımcılar hepimizi saygıyla selamlayarak 33. Vergi Haftamızı kutluyorum.

Bugün size sayın Başkan'ın da ilettiği gibi yabancı paraların, altın hesaplarının, Türk lirası mevduat ve katılım hesaplarına dönüşülmesinden elde edilen kazançlara ilişkin istisna uygulamasını ben anlatacağım.

Konuyla ilgili mevzuat nedir? Sayın Başkan'ın da az önce ifade ettiği gibi, 7352 Sayılı Kanunun 2'nci maddesiyle Kurumlar Vergisi Kanununa eklenen geçici 14'üncü madde ve daha sonra bu konuyla ilgili 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde değişiklik yapılması hakkında 19 Seri No.lu Tebliğ.

İstisnanın kapsamıyla başlayalım. İstisna mükelleflerin 31.12.2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralar ile altın hesapları ve 01.01.2022 tarihinden itibaren açılacak işlenmiş altın ve hurda hesap bakiyeleri istisna kapsamına alınmış durumda.

İstisnadan yararlanabilecek olanlar 31.12.2021 tarihli bilançoda yer alan yabancı paralarını ve altın hesaplarını 1211 Sayılı Merkez Bankası Kanununun 4/g bendine istinaden “TL Mevduat ve Katılma Hesabı’na dönüşümü desteklenmesi kapsamında, dönüşüm kuru üzerinden Kurumlar Vergisinin geçici 14’üncü maddesi kapsamındaki öngörülen süre ve şekilde TL’ye çeviren Kurumlar Vergisi ve bilanço esasına göre defter tutan Gelir Vergisi mükellefleri bu kanundan faydalanabiliyorlar.

Kendilerine özel hesap dönemi tayin edilmiş olan mükellefler ise, 31.12.2021 tarihi itibarıyla, tarihini esas alarak çıkaracakları bilançodaki yer alan yabancı paralar ve altın hesapları ile 01.01.2022 tarihinden itibaren açılacak işlenmiş altın ve hurda altın hesabı karşısındaki hesaplardan yararlanabiliyorlar.

31.12.2021 tarihi itibarıyla şirket aktifinde mevcut olmakla beraber 1211 Sayılı Merkez Bankası Kanunu kapsamında TL’ye dönüşümü yapılamayan alacaklar ve verilen avanslar gibi hesaplardaki tutarlar bu istisnalardan faydalanamıyor.

Şimdi buraya kadarki sunumlarda belirtmek istediğim ilave birkaç husus var. Burada dikkat etmemiz gereken birkaç şey var. Yabancı para ve altın hesaplarının Merkez Bankası mevzuatı kapsamında Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 14’üncü maddesinde öngörülen süre ve şekilde kur korumalı mevduat hesaplarına çevrilen Kurumlar Vergisi mükellefleri bu istisnadan faydalanabiliyor. Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası’nın öngördüğü şekil mevzuatı kapsamında çevrilmeyen vadeli ve katılım hesapları bu istisnadan faydalanamıyor.

Diğer bir husus da, uygulanan istisnadan uygulanabilmemiz için yabancı paralar ve altın hesaplarını 31.12.2021 tarihli bilançoda bulunması gerekiyor. Bilançolarda yer alması şarttır. Ancak, hurda altın ve işlenmiş altında böyle bir şart aramıyor kanun.

Şimdi burada vergi mevzuatına baktık. Konunun bir de Merkez Bankası’nın alt mevzuatı kapsamında bir, iki hususa ben değinmek istiyorum. Burada Merkez Bankası mevzuatına göre, yurtiçi yerleşik tüzel kişiler bununla ilgili hem döviz için, hem de altın için Merkez Bankası’nın yayınladığı tebliğler var. O tebliğlerin numaralarına ve şeylerine girmeden, döviz için Merkez Bankası’nda yayınlanan 2021/14 Sayılı Tebliğle 31.12.2021 tarihinde mevcut olan ABD Doları, EURO ve İngiliz Sterlin’ine, İngiliz Sterlin’i cinsinden döviz teminat şartlarını ve döviz katılım fonlarını ve altın için de 31.12.2021 tarihinde mevcut olan altın hesabı ile bu tarihten sonra açılmış, işlenmiş ve hurda karşılığı altın hesaplarını dönüşüm kuru üzerinden TL’ye çevirip, tüzel kişiler için altı ay ve bir yıl vadeli mevduat hesaplarının bu kapsamda olduğu ifade ediliyor.

Ve yine Merkez Bankası tarafından 31.01.2022 tarihinde güncellenen uygulama talimatına göre de, yurtdışındaki bankalar nezdinde mevcut olan ABD doları, EURO ve İngiliz Sterlin’linleri de bu kapsamda değerlendiriliyor.

Şimdi istisnanın uygulaması açısından 4'üncü ve Geçici Vergi vergilendirme dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar TL'ye çevrilme yabancı paralar açısından önemli. Bildiğiniz üzere, 4'üncü ve Geçici Vergi vergilendirme dönemine ilişkin beyanname verme ödeme süreleri 25 Şubat'a ertelendi. Şimdi bu tarihten önce ve bu tarihten sonra 31.12.2022 tarihine kadar olan uygulama biraz farklı.

Bu konuyu ikiye ayırmış bulunuyoruz. 4'üncü Geçici Vergi Dönemine kadar çevrilen yabancı paralar için istisna uygulaması ve daha sonra da 2022 sonuna kadar uygulanan istisna uygulaması.

Burada 31.12.2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paraların Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 14'üncü maddesi ve 1211 sayılı Merkez Bankası Kanununun ilgili hükmünde öngörülen süre ve şekilde TL mevduat ve katılım hesabına dönüştüren Kurumlar Vergisi mükellefleri, söz konusu yabancı paralarının 4'üncü Geçici Vergilendirme dönemi olan 01.10.2021 ila 31.12.2021 dönemine ilişkin dönem sonu değerlemesinden kaynaklanan kur farkı kazancı Kurumlar Vergisinden istisna tutulacaktır. İstisnaya konu edilecek kur farkı gelirinin tespitinde dönem içi döviz çıkışlarında ve istisna tutarının hesaplanmasında söz konusu hesaba giriş sırasının esas alınması yani fifo esasının uygulanması gerekmektedir.

31.12.2021 tarihli bilançonun bankalar hesabında yer alan yabancı paraların 1'den fazla döviz tevdiat hesabından oluşması halinde, ilgili mevzuat çerçevesinde dönüştürülebilen döviz tutarlarının, döviz cinslerine ilişkin her bir döviz mevduat hesaplarında istisna tutulanların belirlenmesinde bu dövizler birlikte dikkate alınacaktır cins bazında, döviz cinsi bazında. İstisna hesabında aynı döviz cinsinden döviz tevdiat hesapları birlikte dikkate alınacağından, bu hesaplar arasında yapılan aktarmalar dövizden çıkış olarak değerlendirilmeyecektir hesaplamalarda.

Şimdi burada biraz detaylı görülen, karışık görülen bir konu, kısmi dönüşüm yapılmasındaki hesaplama konusu. Burada da 31.12.2021 tarihli bilançoda yer alan yabancı paraların bir kısmının TL'ye dönüştürülmesi halinde, kambiyo kârının istisna uygulanacak kısmı TL'ye çevrilen yabancı paraların mükellefin 31.12.2021 tarihli bilançosunda yer alan TL'ye çevrilebilir yabancı paralar oranlanması suretiyle tespit ediliyor. Buna ilişkin tebliğde hesaplama yöntemi slaytımızda yer almakta. Bununla ilgili küçük bir şey ifade edeceğim, "istisna hesaplanırken aynı döviz cinsinden olan döviz mevduat hesapları birlikte dikkate alınır" dedik. Örneğin, mükellefin üç Amerikan dolar hesabı, dört adet EURO hesabı, iki adet İngiliz Sterlini hesabı olması halinde bunlar birer hesap gibi, yani bir Amerikan Doları, bir EURO ve bir İngiliz Sterlini hesabı olarak dikkate alınıyor. Daha sonra bu hesaplara fifo uygulamak suretiyle, her bir döviz cinsi bazında istisna tutarların, istisna kazanç

tutarı hesaplanıyor. Ve daha sonra bu tutarlar, ayrı ayrı bulunan bu tutarlar toplanıyor, toplam istisna kazanç tutarı tespit ediliyor.

Daha sonra kur korumalı mevduat hesabına dönüştürülen dövizin 31.12.2021 tarihli bilançoda kur korumalı mevduat hesabına dönüştürülebilir döviz oranlaması bulunarak, burada dönüşüm oranı tespit ediliyor. Daha sonra bu oran istisnaya konu edilebilir toplam kur farkı kazancıyla çarpılarak istisna edilecek tutara ulaşıyor. Burada dikkat edeceğimiz konu, halihazırdaki Merkez Bankası alt mevzuatına göre, hesaplamalarda kapsama giren üç tane döviz kurumu var aslında, ABD doları, EURO ve İngiliz Sterlini, diğer döviz cinsleri bilançolarımızda yer alsa bile, dönüştürülebilir nitelikte olmadığı için bu hesaplamalara konu edilemiyor.

Şimdi ilk istisna dönem sonu değerlemesinden değerlediğimizde bu tutarı, yani 2021'in 4'üncü Geçici Vergilendirme döneminde istisnayı anlattıktan sonra, ikinci bir kısım, ikinci bir husus da 31.12.2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını yine 4'üncü Geçici Vergi dönemine ilişkin beyanname verme tarihine kadar, yani yarın bu süre son, son süre yarın, Merkez Bankası Kanununun ilgili hükmü kapsamında açılan Türk Lirası mevduat veya katılım hesaplarına aktarılan mükelleflerin Türk lirasına dönüşümünden kaynaklanan kur farkı kazançları da Kurumlar Vergisinden istisna tutuluyor. Yani bu 2022 yılında yararlanacağımız bir istisna, dönüştürdüğümüz tarihte daha doğrusu. Dönüştürülen tarih arası, tabii ki bu en son 25.02.2022. İkinci kısma geçmediğimiz için bu başlık bazında diyorum.

Diğer bir istisna da, 31.12.2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını, yine 4'üncü Geçici Vergilendirme dönemi için beyannamenin verilmesi gereken tarihe kadar kanunda öngörülen süre ve şekilde Türk Lirası mevduat veya katılım hesaplarına aktarılan Kurumlar Vergisi mükelleflerinin ve bilanço hesabına göre defter tutan Gelir Vergisi mükellefleri mevduat veya katılım hesaplarının vadelerinden önceki bir tarihte sona eren geçici vergilendirme dönemleri dahil olmak üzere, dönüm sonundan itibaren tahakkuk eden faiz ve kar payı gelirleri Kurumlar Vergisinden istisna. Burada ilk iki istisna türü kur farkıydı. Şimdi kur farkını TL'ye çevirdik, bu defada henüz vadesi gelmeden Geçici Vergi dönemleri itibariyle tahakkuk eden faiz ve kar paylarının istisna tutulacağı burada ifade ediliyor.

Burada son olarak yine kanunda öngörülen yabancı paraların aktarıldıkları Türk lirası mevduat veya katılım hesaplarının vade sonunda elde edilen faiz ve kar payı gelirleriyle, diğer kazançlar Kurumlar Vergisinden istisna oluyor, bu son aşama artık. Geçici Vergi dönemlerinde tabii hesapladığımız tutarlar göz önünde bulundurularak bu tutarı tespit edeceğiz.

Bugün yayınlanan bir Cumhurbaşkanı Kararı vardı. Buradaki istisna tutulacak diğer kazançlarda zaten orada, gerçi o kararda tüzel kişiler yok, sadece gerçek kişiler için

yapılacak destek ödemelerinden bahsediyor. Diğer kazançlar kapsamında da zaten o destek ödemelerinin kastedildiğini anlıyoruz.

Şimdi bir de özel hesap dönemine tabi mükelleflerin yine 4'üncü Geçici Vergilendirme dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar verdikleri dönüşümdeki durumu var. Burada aslında aynı başlıklar, sadece hesaplamada özel hesap dönemine tabi oldukları için, 31.12.2021 tarihinin içinde bulunduğu geçici vergilendirme dönemini baz alıyoruz özel hesap dönemine tabi olan mükelleflerde. Yine Türk lirası mevduat hesabına dönüştürme tarihinden doğan kur farkı, onlarda da istisna olacak. Türk lirası mevduat hesabının vade tarihinden önce, sona eren geçici vergilendirme dönemine ilişkin faiz tutarları da özel hesap dönemine tabi mükelleflerde istisna olacak.

Yine son olarak da vade tarihindeki elde edilen faiz geliriyle döviz kuruna bağlı olarak doğan kazançlar istisna.

Şimdi ikinci istisnanın yabancı paralar için düzenlenen ikinci bölümü, yani 4'üncü Geçici Vergilendirme döneminden sonra, beyanname verme tarihinden sonra, ancak 31.12.2022 tarihine kadar beyan edilmesi halinde istisna uygulaması. Burada yine 31.12.2021 tarihli bilançoda yer alan yabancı para tutarlarını baz alıyoruz. 4'üncü Geçici Vergilendirme dönemi için beyanname verilme tarihinden 2022 yılı, yıl sonuna kadar yine Merkez Bankası mevzuatı ilgili hükmü kapsamında açılan Türk lirası mevduat veya katılım hesabına dönüştürmeleri halinde, bu durumda yabancı paraların Türk lirası mevduat ve katılım hesaplarına aktarıldıkları tarihi içeren Geçici Vergilendirme döneminin başından, Türk lirası mevduat ve katılım hesabının açılış tarihine kadar olan kısmı, kur farkına ilişkin kısmı istisna.

Söz konusu Türk lirası mevduat ve katılım hesaplarının dönem sonundan itibaren faiz gelirleri ve kar payları ile bu hesaplardan vade sonunda elde edilen kar payı gelirleriyle diğer kalan tutar istisna tutuluyor.

Burada dikkat etmemiz gereken konu, 31.12.2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını, işte 4'üncü Geçici Vergilendirme döneminin verilme tarihinden sonra, kur koruma mevduat hesaplarına dönüştüren mükellefler 31.12.2021 tarihinde sona eren geçici vergilendirme dönemlerini ve hesabın açıldığı tarihten önce sona ermiş olan geçici vergilendirme dönemlerinde bu kazançlar için istisna da olsa faydalanamıyorlar.

BAŞKAN SABRİ TUTAR

Hazırlamış olduğunuz bu sunumu internet sitemize koyabiliriz değil mi?

YUSUF HAMZAOĞLU Tabii, zaten sizin.

BAŞKAN SABRİ TÜMER Ama tamamını, hepsini koydunuz, çok teşekkür ederim.

YUSUF HAMZAOĞLU

Evet.

Şimdi uygulamanın döviz kısmını bitirdikten sonra, altın hesaplarına ilişkin olan kısmı var. Yine altın hesaplarında da öncelikle 31.12.2021 tarihli bilanço esas alınıyor. Burada “yalnız altın hesabı ile bu tarihten sonra açılacak işlenmiş ve burada karşılığı altın hesabı bakiyeleri”, aynı ifade Merkez Bankası’nın tebliğlerinde de geçiyor, zaten uyumlu. 2022 yılı sonuna kadar TL mevduat ve katılım hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm fiyatı üzerinden TL’ye çevrilmesi ve bu suretle çevrilen Türk lirası’nın kanunda öngörülen süre ve şekilde Türk lirası vadeli mevduat ve katılım hesaplarının değerlendirilmesi durumunda, altında biraz daha farklı biliyorsunuz dövizden değerlendirme konusu. Altın hesabıyla işlenmiş ve hurda altın hesabı bakiyelerinin Türk lirası mevduat ve katılım hesabına dönüştüğü tarihte doğan kazançlar, alış fiyatıyla o günkü altının TL’ye dönüşüm fiyatının arasındaki farkı alıyoruz buradaki kazançta.

Söz konusu Türk lirası mevduatın, mevduat ve katılım hesaplarının vadelerinden önceki tarihte sona eren geçici vergilendirme dönemi de dahil olmak üzere, dönem sonundan itibaren tahakkuk eden faiz ve kar payları, bu da zaten dövizle aynı. Son olarak en son vadesinde elde edilen faiz, kâr payı ve diğer ödemeler, işte destek ödemeleri kapsamında dediğim gibi.

Bu son iki kısım zaten dövizle aynı.

Şimdi önemli bir husus, Geçici 14’üncü maddenin içerisinde yer alan bir hüküm, bu istisnaya sınırlı olmak üzere, Kurumlar Vergisi Kanununun 5’inci maddesi, 3’üncü bendinin uygulanmayacağı ifade ediliyor. Hepimizin bildiği üzere, 3’üncü bent neydi? Direkt iştirak hisseleri alımıyla ilgili finansman giderleri de hariç olmak üzere, işte Kurumlar Vergisinden istisna eden kazançlarının giderlerinin veya istisna kapsamındaki faaliyetlerinden doğan zararlarının istisna kapsamındaki olmayan diğer faaliyetlerinden indirilemeyeceğidir, ama burada bu zararları indirebiliyoruz. Ayı ayrı indirebiliyoruz, netleştirme yapmamıza gerek yok, kur farkı bazında, hesaplar bazında.

H. İBRAHİM AKTAN Aslında o parantez içi olmasa, asıl ona ...

YUSUF HAMZAOĞLU Hangisi üstat?

H. İBRAHİM AKTAN

O, 5'inci madde var ya, iştirak kazançlarıyla ilgili hariç olmak üzeredir yani, ne yapmışsınız, nasıl bir düzenleme yapmışsınız, nasıl bir düzenleme diye onu tartışsaydık biz, neyse istisna var mı, yok mudur?

YUSUF HAMZAOĞLU

Evet üstat, aslında bu maddeyle iki yönlü bir olay var. Hem değerlendirme sonunda zarar olursa indirebiliyoruz, kâr varsa da istisna tutuyoruz.

Son olarak, kanunun geçici 14'üncü maddesinin son bendinde Türk lirası mevduat ve katılma hesabından vadeden önce çekim yapılması durumunda, Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 14'üncü maddesi kapsamında istisna nedeni zamanında tahakkuk etmeyen vergilerin vergi zıyayı cezasıyla ve gecikme faizi uygulanmak suretiyle tahsil olunacağı ifade ediliyor.

Ben bugünkü çıkan şeylerde buna benzer bir şey gördüm. Sanki zamanından, süresinden önce hesap bozulursa kur farkı, lehe olan kur farkının, aleyhe olan kur farkını tekrar dönüşüm hesabına, yani Merkez Bankası'na gönderileceği gibi, yani vadeden bu istisnadan ve bu uygulamanın avantajından faydalanmak için vadesini beklemek gerekiyor sonuç olarak.

Teşekkür ederim, verdiğiniz süreye riayet ettim umarım.

BAŞKAN SABRİ TÜMER

Teşekkür ederiz, biz teşekkür ederiz, sağ olun. Sayın HAMZAOĞLU çok teşekkür ediyorum.

Evet, şimdi söz sırası Profesör Doktor sayın Hakan TAŞTAN 'da, buyurun hocam. Sunumunuzun başlıklarınızı ben ifade ettim.

PROF. DR. HAKAN TAŞTAN

Teşekkür ediyorum sayın Başkan. Saygıdeğer Başkanlarım, ekranları ve telefonları başlarında bizi izleyen kıymetli meslektaşlarım, arkadaşlarım hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sunumuma başlamadan evvel izin verirsiniz ben öncelikle kaybetmiş olduğumuz Profesör Doktor Çiğdem SOLAŞ hocamıza rahmet diliyorum. Marmara Üniversitesi mensuplarına da başsağlığı diliyorum.

İkinci bir anımsatmamızda, sayın Başkan izin verirsiniz, Başkanlığı'nı yine Odamızın üyesi Profesör Doktor Nuran CÖMERT hocamızın yaptığı MODAV'ın

yedincisini düzenlemiş olduğu Güncel Muhasebe Konuları Çalıştayı yarın başlayacak olup, üç gün sürecek. Alternatifi pek çok bildiri sunulacak. Ben çalıştayı başarılı geçmesini diliyorum. Başta Nuran hocam olmak üzere emek ve katkı sunan tüm hocalarımı ve meslektaşlarımızı da kutluyorum.

Konumuza geldiğimiz zaman, ben üç temel konuda sunumumu gerçekleştirmeyi planlıyorum. Birinci bölümde, enflasyon düzeltilmesinden bahsedeceğim.

İkinci bölümde, kur korumalı hesaplardaki sorunlara ve çözümlere odaklanmaya çalışacağım.

Üçüncü bölümde, bizim meslektaşlarımız Yeminli Mali Müşavirler hazırlayacakları tam tasdik raporlarında nelere dikkat etmeleri gerekir? Raporlarında neleri irdelemeleri, incelemeleri gerekir? diye birlikte konuşacağız.

Öncelikle bu 7352 Sayılı Yasa sadece Vergi Usul Kanunuyla, Kurumlar Vergisi Kanununda değişiklik içeren, aslında dört maddelik bir kanun. Bu dört maddelik kanunu anlatacağız bugün. Son maddeden başlayacak olursak, “Cumhurbaşkanı yürütür” diyor. Dolayısıyla kanunun % 25’ini anlatmış olduk.

Üçüncü maddeye baktığımız zaman, “yayımlı tarihinde yürürlüğe girer” yarısını anlatmış olduk.

Ve dolayısıyla geri kalan yarısını da hemen şimdi bahsetmeye başlayacağız.

Birincisi, enflasyon düzeltilmesi, bildiğiniz üzere Vergi Usul Kanununda zaten büyük bir hüküm vardı mükerrer 298’inci madde uyarınca, bizim son üç yıla baktığımız zaman, endekslerdeki değişimi yüzde yüzü geçtiğinden enflasyon düzeltilmesi yapmamız 31.12.2021’de zorunlu idi. Bu konuda tabii tartışma epey oldu ve sonunda dendi ki “biz bu işi biraz uzatalım” ve çıkarılan bu yasayla beraber iki yıl süreyle enflasyon düzeltilmesinin yapılması ertelendi. 31.12.2023 tarihine kadar enflasyon düzeltilmesi yapılmayacak.

Bu tarihe geldiğimizde ise, şu andaki düzenlemeye göre, “enflasyon artık olmasa bile, mutlak bir düzenleme yapılacak, bir düzeltilme yapılacak” dendi. Ama önümüzde iki yıl var. İki yıl uzun süre, bu iki yıllık sürede bu geçici 33’üncü madde daha değişir gibi geliyor bize de.

Değişmezse eğer olur da, o dönemde bu düzeltilmeleri yapacağız. Bu düzeltilmelerden kaynaklı bir kâr olursa, vergiye tabi olmayacak. Zarar olursa da indirim tabi olmayacak.

Peki, bu düzeltilme yok da, enflasyona düzeltilmesine ilişkin hiçbir hüküm yok mu? Var aslında.

Üç tane düzenleme oldu.

Bir tanesi, 7326 Sayılı Yasayla yapılmıştı. Malum “Af Yasası” diye bildiğimiz, 31.12.2021’e kadar süre vermişti. Demişti ki burada “taşınmazlar ile amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerimizi 31.12.2021 tarihine kadar ÜFE’deki artış kadar artırıp, artan kısmı fon olarak pasifte özel bir hesaba koyun ve bununda % 2’sini vergi olarak ödeyin, böylece bilançonuzu düzeltmiş olacaksınız” dendi. Bir kısım mükellefler bu düzeltmeyi yaptı. Bunun da süresi şu anda tamamlanmış oldu.

Daha sonra bir düzeltme daha geldi buna ilişkin düzenleme. O da 7338 Sayılı Yasayla, yine Vergi Usul Kanununa geçici bir madde eklendi. Onun da yine süresi 31.12.2021’di. O tarihe kadar benzer şekilde ÜFE’deki artışlar kadar bir artış yaparak, yine pasifte fon hesabına konarak, % 2 vergi ödenip ve bu fırsattan yararlanmış olacaktı.

Ve üçüncü olarak da, bununda süresi doldu.

Süresi dolmayan bir düzenleme daha var. Buda 298/ç’ye eklendi. Dendi ki “bu da 01.01.2022’den sonra artık düzeltme yapılabilir. Ama düzeltme yapılabilmesi için, enflasyon düzeltmesinin olmaması lazım. Yani enflasyon düzeltmesiyle ters çalışan bir hüküm. Enflasyon düzeltmesi yoksa, bu olacak. Bu varsa, enflasyon düzeltmesi zaten olmamış olacak. Bu dönemde 2022’de enflasyon düzeltmesi olmayacağına göre, o halde 298/ç uygulanabilecek. Buna göre, bu yılın sonunda yine elimizdeki ya da aktifteki amortismanına tabi iktisadi kıymetlerimizi yeniden değerlendirme imkanımız olacak. Bu madde şu anda yaşayan bir madde, kısmen bir düzeltme söz konusu.

BAŞKAN SABRİ TÜMER Burada para ödemek yok.

PROF. DR. HAKAN TAŞTAN Evet, burada bir vergi söz konusu

VAHAP ADIYAMAN Taşınmazda yok.

PROF. DR. HAKAN TAŞTAN

Evet, amortismanına tabi iktisadi kıymetler var sadece. Bu da zaten yeni alınanlar için, sadece bir anlam ifade edecek. Ama netice itibariyle, bizim vergi kanunlarına göre oluşturmuş olduğumuz finansal tablolar, aslında verginin matrahını oluşturmaktan başka da çok bir işe yaramıyor, bir anlam ifade etmiyor.

Esas bankaların ya da finans kuruluşlarının kıymet verdiği BOBİ FRS, ya da TFRS’ye göre oluşan finansal tablolarda zaten bu tür düzeltmeleri yeniden değerlendirme seçeneği seçilerek, her zaman yapılabilmekte. Dolayısıyla eğer bir

işletmenin finansal tablosu böyle bir yerlere sunulacaksa, finansal tablonun BOBİ FRS ya da TFRS'ye göre düzenlenerek sunulması isabetli olacak.

H. İBRHİM AKTAN Yani ....kapsamında olmasa bile olur mu?

PROF. DR. HAKAN TAŞTAN Olabilir tabii, neden olmasın?

H. İBRAHİM AKTAN

Mutlaka kapsama almak, Bakanlar Kurulu yani bu özel düzenlemeye izin veriyor mu?

PROF. DR. HAKAN TAŞTAN

Yani ihtiyari olarak her zaman düzenleyebilirsiniz. Hatta ihtiyari olarak ikinci bir aşama bağımsız denetim bile yaptırabilirsiniz. Birinci madde direkt enflasyon düzeltmesini anlatmış olduk kısaca ve geldik son madde Kurumlar Vergisi istisnasına.

Bu kanunda aslında şu yanlış anlaşılıyor. Bu kanun sadece Kurumlar Vergisi istisnasını anlatıyor. Biz hep kur koruma mevduat hesabı nasıl açılır? Bu mevduat hesabının özellikleri nedir? Hangi hesaba odaklanır? Hangi hesap açılır? Hep onu tartıştık. Ama halbuki aslında kanun bize sadece istisnayı söylemiş, o kadar. Sadece hesapların açılmasıyla ilgili her şeyi Merkez Bankası'na bırakmış oradaki patron Merkez Bankası. Ama gerek kanun, gerek sonrasında çıkan tebliğe baktığımız zaman, bayağı bir kafaların karıştığını da görüyoruz.

Niçin çıkarıldığına baktığımız zaman, tabii ki sonbaharın sonlarına doğru dolardaki bu astronomik değişim yükseliş artık önlenemez bir duruma gelince, doları her gün alan kazanmaya başlayınca, bugün alıp yarın kazanıyorsunuz, yarın alıp ertesi gün kazanıyorsunuz, “artık bu işin sonu yok” dendi. Aralık ayı ortalarında bu problemin çözümü için, çözümlerden bir tanesi de “kur koruma sistemi” olarak görüldü. İşte ekonomiye ve TL'ye olan güven kaybı bunun nedeniydi, çünkü dolarizasyon almış başını gitmiş. Güven kalmamıştı. Yüksek enflasyon vardı. Yüksek enflasyondan korunmanın yolu, parayı TL olarak tutmamaktı. İnsanlarda haklı olarak bu yola gittiler. Negatif reel faiz problem oluştu. Yani bankaya yatırılıyorsunuz 100 lirayı, 14 lira faiz alıyorsunuz, ama dolara yatırdığınız zaman 100 lira, 200 lira oluyor. Kimse bu ortamda gidip de parasını mevduata yatırmıyordu. Yerel paranın değeri bu kadar düşünce, otomatik olarak da insanların daha fazla dolarizasyon ortamı kendiliğinden oluşmuş oldu.

Bir taraftan da Merkez Bankası'na bakıyoruz emisyonlara, 2019'dan sonra hızla yukarı doğru gittiğini görüyoruz. Yani neredeyse iki kata çıkmış. 09 Şubat 2022'de

bizim piyasadaki para miktarımız 239 milyara gelmiş. Bu kadar para basıp da enflasyonunda yükselmemesi mümkün değildir.

Tabii enflasyon yükselip, değer bu kadar kaybederse para, otomatikman hemen arkasından da başka rekorlarda yine cari açıkla ilgili gelmeye başladı.

Çözüm, çözümlerden bir tanesi, kur korumalı mevduat yeni olarak karşımıza çıktı. Öncelikle gerçek kişiler için bu düzenlendi. Kurdaki bu yükselişi önlemek amacıyla gerçek kişiler ellerindeki dolarları TL'ye çevirirlerse hiçbir şey kaybetmeden dönem sonunda, ya hiçbir şey kaybetmezler, ya kazanırlar, ama kesinlikle kaybetmeyecekleri bir sistem olarak çıkınca çok da cazip geldi gerçek kişiler için.

Sonrasında belki çok talep bulunmadığı düşünülerek “bunu kurumlara da getirelim, niçin kurumlara getirmiyoruz” dediler, Gerçek kişiler toplam 313 milyar toplanmıştı on gün önceki rakam bu. Ama kurumlarla ilgili Merkez Bankası'nın verileri ilginçti. Onun için de kurumlara çok cazip geldi. Merkez Bankası verilerine göre, kurumların hesaplarında 90 milyar dolar döviz tevdiat hesabı var. Ve bu 90 milyar doların da 40 milyar dolarını bu şirketler transfer harcamaları için kullanacaklar. Borç için ödeyecekler, alacaklar, verecekler, ama cari hesapta kullanacaklar. Geriye kalan 50 milyar ise, pak halinde bekliyor. Donuklaşmış bir varlık. İşte bu 50 milyar doların % 20'si bile TL'ye geçmiş olsa, önemli bir fren olacaktı kurumlarda ve de ekonomiyi düzeltmede. Amaç bu 50 milyar dolardan istenilen kadar bir pay alabilmektir. Alıp, almayacağını önümüzdeki hafta Merkez Bankası ve BDDK verilerinden anlayacağız ki, ne kadar almış.

Birtakım avantajlar getirdi mi bu kanun? İşte 2021 yılında üstadım biraz önce bahsetti, kur farkından sağlanan kazançlarda Kurumlar Vergisi hesaplanmayacak. Dönüşüm tarihindeki kur farkı kazançlarından vergi alınmayacak. 2022 yılında elde edilecek faizlerden ve kur farklarından, diğer kazançlardan vergi alınmayacak. Yine 2022 yılındaki, eğer kurlar olağandan daha yüksek olur da, faizden daha yüksek olursa, aradaki fark Merkez Bankası aracılığıyla devletçe karşılanacak, kayıp önlenecek yani ve olur da zarar çıkarsa kurlarda da onu da düşme imkanı olacak. Onu da bir kenarda tutmamış oldular.

Dezavantajları neydi bundan yararlanmanın? Birincisi, altı ay süreyle paranız bloke olacak. Hiçbir şekilde kullanamayacaksınız. Hatta teminat bile veremeyeceksiniz. Teminat olarak bile kullanamayacaksınız. Niye bunu getirdiler? Anlamadım. Herhalde kredi almayı zorlaştırsın, kredi almasınlar, kredi alıp da onunla tekrar gidip dolar alma hamlesini herhalde engellemek adına yapmış olabilirler.

Hesabın süresinden önce kapatılması, yani bu işin aslında iyi anlatılması lazım. Girildiği zaman çıkışı olmayan bir süreç, kesinlikle çıkılmamalıdır, çünkü çok büyük zararı var çıkmanın. Sağlanan imkanın hiçbirisinden faydalanılmayacak.

Vergiler yeniden tarh edilecek. Gecikme faizi alınacak. Ve bir de cezayla muhatap olacak mükellef. Bunlar da dezavantajları. Onun için altı ay içerisinde kullanılacak olan paralar kesinlikle bu sisteme sokulmaması gerekir.

Peki bu kanunu nasıl uygulayacaktık? Maliye Bakanlığımız önce bir taslak tebliği hazırladı. Sonra olmadı bir daha taslak tebliği hazırladı. Sonra da bir gerçek tebliğe karşı karşıya kaldık. Bu tebliği hazırlanırken gördük ki, bizim Hazine ve Maliye Bakanlığımız, Merkez Bankası'yla maalesef senkronize olarak çalışmamışlar. Çünkü hiç de uyumlu değildi. Biraz sonra söyleyeceğiz, birtakım sıkıntılar, sorunlar, Merkez Bankası başka şey söylerken, Maliye Bakanlığı başka şey söyledi. Bazen de hiçbir şey söylemeyince, kafalar iyice de karıştı.

Merkez Bankası tebliğini yayınladı, dedi ki “bireysel hesaplar 3, 6, 9, 12 aylık olarak açılabilir”. Arkasından dedi ki “şirket hesapları 6 ya da 12 ay vadeli açılabilir”. 3 ay yok, 9 ay yok, ya 6 ay, ya 12 ay.

Peki 7352 Sayılı Yasa çıktı, aslında istisnaya ilgili bir yasa olduğu için, herkes hesaplarla da özleştirdi. Orada “en az 3 ay vadeli mevduat” deyince, kafalar karıştı. Ve herkes bekledi ki, herhalde Merkez Bankası da bunu 3 aya indirecek. Ve bankalara gittiler hesap açmaya, bankalar dediler ki “biz 7352’yi tanımıyoruz, Merkez Bankası tebliği esastır, onun için 6 ayın altında hesap açmamız mümkün değil”. Bu beklenti bugüne kadar oldu, ama beklenti maalesef karşılanmadı, Merkez Bankası tebliğini değiştirmede. Merkez Bankası tebliğini değiştirmeyecekse ki, Merkez Bankası bunu daha önceden görüşmeliydi. O zaman kendisi tebliğini yayınlarken, 3 ay açılmayacağını tebliğde açıkça yazması, en azından bu soru işaretlerini ortadan kaldıracaktı. Hiç ona da girmemiş oldu. Beklenti gerçekleşmedi.

Bilançoda bulunan hangi hesap bu istisnadan yararlanacak? Tebliğe baktığımız zaman, sadece bankalarda bulunan para bu istisnadan yararlanacağı anlaşılıyor. Ama kanun ve tebliği okuduğumuz zaman, hiç öyle anlaşılmıyor. Yani yasaya baktığımız zaman diyor ki “31.12.2021 tarihi itibarıyla bilançoda bulunan yabancı paralar, aktifte bulunan varlıklar”. Bundan ne anlamak lazım? Bunu bir kere tanımlaması lazım madem Maliye Bakanlığı'nın tebliğde, bunu tanımlamıyor, ne olduğu belli değil. Örneklerden çıkarmaya çalışıyoruz.

Halbuki bilançoda bulunan, “bankalar hesabında bulunan” demiyor kanunda, tebliğde, “bilançoda bulunan” diyor. O halde de bilançoda kasada da bulunabilir yabancı para, bankada da bulunur, diğer hazır değerlerde de bulunur, alacaklarda da bulunur, avanslarda da bulunabilir.

DİNLEYİCİ .....

PROF. DR. HAKAN TAŞTAN

Ona da bakacağız nasıl yazdığına? Keşke yazmasaydı, daha da karışmış. Tebliğ ve örnekleri hep bankalar üzerinden. Yani tebliğden anlaşılan o ki, demek ki diğerleri girmiyor. Ama diğerleri girmiyorsa, yani bir cümleyle diğerlerinin girmediğini, bankalar haricinde hiçbirinin girmediğini neden yazmazlar. Yani bunun tebliğde bir yerde yazılması gerekirdi. Ama maalesef yazılmadığını görüyoruz. Ve sadece sanki bankalar bundan yararlanacak gibi, bankadaki hesaplar anlaşılıyor.

Peki, TL'ye dönüşümü yapılabilecek varlıklardan bahsediyor. İşte Yusuf beyde biraz önce ekrana yansıtıyordu. Şirket aktifinde mevcut olmakla “şirket aktifi” dediğimiz dönem varlıkları da, duran varlıkları da boş. Burada oluşmakla, “bankalar hesabı” demiyorum. Türk lirasına dönüşümü yapılamayacak alacaklar ve avanslar. Demek ki bir de Türk lirasına dönüşümü yapılabilecek olan alacaklar ve avanslar varmış ki, onlar faydalanabilir. Bunlar faydalanamıyorsa onlar faydalanacak. Diğer hesaplardan da hiç bahsetmiyor. O halde Türk lirasına dönüşümünü yapılabilecek olan varlıkların ne olduğunun tebliğde açıkça ifade edilmesi gerekirdi. Bu tanım yapılmamış.

Tebliğde hangi hesaplarda bulunan varlıkların 25 Şubat 2022 tarihine kadar kur koruma hesabına dönüştürülmesi halinde istisnadan yararlanılması gerektiği açıkça ifade edilse, hiç tartışma olmazdı. Peki Euro banklar, birçok şirketin aktifinde var. Euro banklar yararlanabilecekler mi? İzmir’de şirketin bir tanesi Euro banklarını satmış, biliyorsunuz Euro banklar iki gün sonra hesaba geçiyor. İki gün sonra kur koruma hesabı açmaya gittiğinde banka demiş ki “buna kur koruma hesabı açamayız”, boşa satmış oldu. Yani yararlanır mı, yararlanamaz mı Euro bank? Tebliğde bir hüküm yok. Sadece tebliğ bankalara işaret ediyor, ama bankalarda kiralık kasada bulunan paralar için, bu kur koruma hesabı açılabilir mi? İstisnadan yararlanılabilir mi? Bu da net değil, yani tebliğde bu da yazılı değil.

“TL varlıklar” dediğine göre, şirketin merkezindeki kasada para var. Çünkü bir dönem insanlar şunu da yaptı işveren “ben paralarımı çekerek ne olur, ne olmaz diye” bazı aşırı ihtiyatlı iş verenler, bir kısmını bankadaki kasaya, bir kısmını şirketindeki kasaya koydular. Şimdi onlar yararlanacak mı, yararlanmayacak mı? Onu da halâ kimse bilmiyor. Tebliğde cevap bu konuda yok. Yani yararlanmayacaksa bile, yararlanmayacağı açıkça ifade edilmeliydi.

Tebliğde “EURO, dolar, sterlin” demiyor, hep “yabancı para” diyor. Bu yabancı paradan neyi kastettiği yine açık ifade edilmiyor. Bizlerde anlamıyoruz. Atıf yapmış olduğu Merkez Bankası tebliğine gidiyoruz, o hesaba göre “EURO, dolar, sterlin” olunca, “her halde bu doğru” diyoruz. Keşke tebliği Yusuf bey hazırlamış olsaydı, daha açık ifade ederdi, daha açık yazmış olurdu.

BAŞKAN SABRİ TÜMER

Ŗöyle bir soru akla gelmiyor mu? Maliye Bakanlığı bunu hazırlarken sayın İbrahim AKTAN gibi, sahada alıŖan birçok Yeminli Mali Müşaviri çağırmış olsaydı veyahut da İdare'den sahada bulunanları çağırmış olsaydı “Ŗu tebliği beraber hazırlayalım” deseydi, bu kadar çok yanlıŖlık veyahut da olur muydu, olmaz mıydı?

PROF. DR. HAKAN TAŖTAN

Maliye Bakanlığı'nın aslında güzel bir geleneği var. Bu kanunları da, tebliğleri de taslak olarak yayınlayarak kamuoyunun görüŖüne açıyor ki, bence çok isabetli, çok doğru bir karar. Bunun vasıtasıyla düzeltmeler yapıyor ki, ama son zamanlarda çıkan tebliğlerde de maalesef Ŗunu da söylemek lazım, biraz daha anlaŖılmaz oluyor. Yani eskileri kadar açık ve net değil.

ADEM KOYUNCU

Çok da aceleci olmamak gerekir diye düşünüyorum değerlendirmeyi. Ŗimdi büyük ihtimal bu tüm değerlendirmelerin hani “senkronize” falan dediniz ya, onların tamamen dikkate alındığını, ama bunların neden dikkate alınmadığına dair, bu analizleri yapmak için daha çok erken olduğunu düşünüyorum.

PROF. DR. HAKAN TAŖTAN Ama süre yarın dolacağı için,

ADEM KOYUNCU

Süre yarın dolacak ama, bunun sonrasındaki resmi görmek için, yani orada hangi kriterler dikkate alındı, ne yapıldı, ama o eleŖtirilerde çok da acımasız olmamak gerekiyor.

PROF. DR. HAKAN TAŖTAN

Acımasız değilim ben, daha iyi anlaŖılsın diye söylüyorum. Benzer eleŖtirilerimi yazılı olaraktan Maliye Bakanlığı'na sunmuŖtum yani taslak tebliğler aŖamasında.

Tebliğde üç sadece banka hesabı anlaŖılması gerekiyor, üç döviz cinsi. Eğer İbrahim beyin söylediği gibi “İsviçre frangını ben bozduracağım, geçeceğim” deniyorsa, kesinlikle tebliğde açıkça yazmasa da faydalanması mümkün görünmüyor.

DönüŖtürülebilen döviz cinslerine iliŖkin, döviz tevdiat hesaplarında istisna tutarının belirlenmesinde döviz cinslerine iliŖkin tüm hesapların dikkate alınması gerekir dendi, tebliğle bu getirildi. Yani A bankasında 1 milyon dolarınız var. B bankasında 9 milyon dolarınız var. 1 milyon dolarınızı öteden beri bekliyor bankalar, “beklesin” diyorsunuz o, ama 9 milyon dolarınız devamlı deđiŖiyor. Çünkü ithalat, ihracat

yapıyorsunuz, tahsil ediyorsunuz, ödüyorsunuz, işte 31.12’de 9 milyon dolar varmış, 15 Ocak’ta bakıyorsunuz yok kalmamış. Dolayısıyla A bankasının tebliği diyor ki, buradaki kur farkı kazancını hesapla, işte örneğin 4 milyon TL, B bankasındaki hesapta, orada zarar çıkmış, olabilir. Aralık ayındaki çünkü iniş, çıkışlardan bazı mükelleflerde çıktığını görüyoruz, 1 milyon zarar. İşte tebliğ burada diyor ki “siz eğer sadece A bankasındaki 1 milyon dolarla gidip de kur koruma hesabı açacaksanız bile, ben onu anlamam, B bankasında olunan konsolide edeceksin, birleştireceksin” diyor, açılmasa bile. Peki o zaman ne olacak? Kur farklarını birleştireceksiniz, net kur farkını önce bir bulun”, onu bulduk 3 milyon. “onu istisna olarak değerlendireceksiniz ama, yetmez sizin elinizde 10 milyon dolar var aslında toplamda, 1’ini kullandınız, o halde size bir dönüşüm oranı hesaplayacağız % 10’a düşecek oluyor. Yani kur farkı kazancınız, kambiyo kârınız önce 3 milyona indirildi. Sonra da onun istisnası % 10 olarak hesaplanacak. Yani istisna tutarı 300 bin olacak, vergi avantajı 75 bin sağlamış olacaksınız. Halbuki işveren ilk başta dedi ki 24 milyon lira kur farkından kâr var. o halde bundan faydalanırsam 1 milyon lira bir vergi avantajı sağlayacağım diye beklenti içerisindeydi. Kanun çıktığında 1 milyon diye bekliyordu, ama tebliğ çıktığında 75 bin liraya düştü. Tabii bu da altı ayda hesabı bağlayacağınızı düşünürsek, bir halay kırıklığı yarattığını söyleyebiliriz.

Mademki bu kanun hazırlandı. Amaç, evet Kurumlar Vergisinde bir fedakarlık yapalım, ama ekonomiyi doğru raylara oturtalım idi. O halde, eğer buysa gerçek niyet, burada da biraz daha rahat olmak gerekirdi. Biraz daha Kurumlar Vergisinden fedakarlık yaparak sistemin oturmasına Maliye Bakanı’nın daha fazla bir katkı sağlamasını ben şahsen beklerdim.

Bu tebliğ hiç yayınlanmamış olsaydı ne olurdu? Belki daha isabetli olurdu. Çünkü kanun sadece iki koşul getirmişti.

Bir, 31.12.2021’de bilançoda olarak. İki, 25 Şubat tarihine kadar da kur koruma hesabı açılacak.

Bunun ikisini yapıyorsa mükellef “tamam” demesi lazım. Hiç başka bir şeyle uğraşmayacaktı. Çünkü amaç neydi? Doları TL’ye çevirmek. Yani ne kadar dolardan TL’ye çevirim olursa, o zaman o kadar ekonominin de, Merkez Bankası’nın da, ülkemizin de faydası olacak. Evet, biraz Kurumlar Vergisi kaybımız olacaktı ama, zararı yok olacaktı, yani ekonomiyi kurtarmış olacaktık. Bu iki koşulu zaten kanun koymuştu. Bunu tebliğlerle kısaltmanın, yok etmenin, onu çıkarmanın, bunu çıkartmanın çok da bir anlamı bana göre yoktu.

Ve tebliğde yine, matrahı, istisnayı düşürmenin tüm yolları kullanılmış gibi sanki. Dediler ki “fifo yöntemi kullanılacak”, hemen altında ortalama yöntemler var aslında var ama, dedi ki “fifo” yöntemi kullanılacak. Niye? Fifo yöntemi kullandığımız zaman, birçok firma oturdu hesap yaptı, benim de bir, iki tane

müşterim, çünkü 15 Aralık'ta eğer bankadaki döviziniz sıfırlanmışsa, kur farkı istisnasından yararlanması sıfır olarak çıkar. Ama böyle bir şey getirmemiş olsaydı, fifo değil de, "istediği yöntemi kullansın" deseydi, niye serbest bırakmadı? Yani ücret gelirlerinin beyanında serbest değil miyiz kimin birinci işveren olacağına? Burada da serbest olsun mükellef hangi yöntemi kullanacağına. Kullanmayınca, o halde uygulayamaz duruma düştü birden bazı mükellefler.

Ve yine en çok sorulan soruydu. Çünkü kur farkı daha yüksek olur, faiz daha düşük olur da, aradaki farkı kim ödeyecek? Ne zaman ödeyecek? Bu Kurumlar Vergisine tabi olacak mı? diye tebliğde bulunan örneklerin hepsini ne hikmetse bizim ülkemizde dolar hiç çıkmazmış gibi, hep ya düşmekle ilgili, ya da minimum yükselmekle ilgili. Faizden daha fazla çıktığını görmedik. Halbuki bugün bile baktık 14.40 olmuş dolar şu anda. Yani yükselmeyecek bir şey değil, ülkemizde oluyor. Yani bir tane örneği de, böyle vermesi lazımdı tebliğde. Öyle bir örnek yok. Dolayısıyla da herkesin aklında da şu oluşmaya başladı. Acaba aradaki farkı Merkez Bankası'na ödeyecek diye bekliyoruz ama, bir, ödeyecek mi? İki, ödediği zaman Kurumlar Vergisine tabi mi, değil mi? "diğer kazançlar" demiş ama, hiç örnek vermemiş hiç onunla ilgili. Diğere kim gelmiş? Belli değil. Olamaz mı? Olur. Örneğin, 25 Şubat'ta yarın açarsanız akşama kadar bu gidişle 15 lira olur. Altı aylık bir hesap açsanız, kurun da 17 lira olduğunu düşünürsek, bankaya %15'ten faiz yatırırsanız, faizimin 1 milyon 125 bin lira olur. 1 milyon dolar için hesaplıyoruz. 17 lira olursa kur farkı 2 milyon olacak. Dolayısıyla 875 bin liralık bir Merkez Bankası'nın devletin size bir ödeme yapması gerekecek. Bu 875 bin lira Kurumlar Vergisine tabi değildir. Bir örnekle de bunu yapabilmeliydi. Ama böyle bir örnek hiç koymamış nedense.

Evet 875 bin liranın gelelim ödemesi nasıl olacak böyle gerçekleşirse 25 Ağustos'ta? Hesap açtığımız banka bu durumu Merkez Bankası'na bildirecek. Merkez Bankası bu durumu değerlendirecek. Sonra tekrar bizim bankamıza parayı gönderecek "bu parayı da siz ödeyiniz" diyecek. O da ödeyecek. Aynı gün ödenirse zaten mucize olur, ama üç gün içinde ödenirse isabetli olur. Ama bunu da üç ay, altı ay bakarız eğer bırakılırsa, o zaman devlete olan güven kalmaz. O nedenle burada üç günlük süreyi aşmaması gerekir. Çünkü amaç neydi? "kimseyi zarar ettirmeyeceğiz" diye yola çıkmıştık, böyle bu aradaki farkı üç ay sonra, altı ay sonra ödersek arada kurun yükselmesiyle zarar ederlerse o zaman devlet olarak verdiğimiz sözü yerine getirmemiş oluruz ki, isabetli olmaz. Nitekim bugün yayınlanan bir Cumhurbaşkanlığı Kararıyla, Yusuf beyin de biraz önce söylediği gibi, bu paranın Merkez Bankası aracılığıyla bankalara ödeneceği yazıldı.

Özetle değerli meslektaşlarım, faiz eğer kur farkından büyük olursa, faiz gelirine ilave devlet katkısı olmayacak doğal olarak, çünkü zaten kârdasınız demektir. Ama faiz kur farkından düşük olursa, aradaki fark Merkez Bankası tarafından

ödenecektir. Yani vade sonunda hesap sahibinin varlığı en kötü ihtimalde korunmuş olacaktır.

Kur korumadan yararlanan şirket var mı? Kamuoyuna yansıyan şirketlerden bazıları var. Özellikle Borsa İstanbul'da işlem gören firmalar bu konuda bildirim yapıyorlar. Muhtemeldir ki, yarın ya da pazartesi günü BDDK ve Merkez Bankası verileri açıklanacaktır. Hangi şirket ne kadar faydalandı onları da görmüş olacağız.

22.12. itibariyle 261 milyar vardı döviz hesaplarında, bu 01 Şubat itibariyle 240 milyara indi, yani azalma 13.7 milyar, bunun 8.7 milyar doları yine şirket döviz hesaplarında azalma,

VEHBİ KARABIYIK Şirkette gerçek kişi dahil mi?

PROF. DR. HAKAN TAŞTAN

Toplam, şirketleri toplam zaten 90 milyar, kalan gerçek kişi. Şirketlerde 8.7 milyar bir azalma var ama, bunun kur korumadan mı kaynaklı, yoksa şirketlerin cari transferlerden mi kaynaklı? Bu henüz daha net belli değil, önümüzdeki hafta açıklanacak.

VEHBİ KARABIYIK Yani bankalara açıklayacak kur korumalı mevduatı.

PROF. DR. HAKAN TAŞTAN

Tabii, tabii, hem Merkez Bankası görüyor bunu, hem de BDDK zaten geçen hafta bir söz verdi, dedi ki “bundan sonra ben her hafta bu verileri sizlerle paylaşacağım”, geçen haftanın verisi ekranda görüyorsunuz. Cuma günü muhtemel benzer bir veriyle BDDK açıklayacaktır. 07 Şubat itibariyle 313 milyar liralık bir büyüklüğe ulaştığını gördük.

Geldik bu kur koruma hesaplarıyla ilgili, umarım süremi aşmamışımdır. Tam tasdik raporlarında biz Yeminli Mali Müşavirler ne yapacağız? Bir çalışma yapacak mıyız? 2021 yılında faiz ve diğer kazanç olmayacak. Sadece kur farkından kaynaklı bir istisna hesabı olacak.

Bildiğiniz gibi, Yeminli Mali Müşavir tam tasdik raporlarının dizposizyonu ve raporlarda bulunması gereken asgari bilgiler, bizim 18 No.lu Tebliğimizin ilgili bölümlerinde açıklanmış. Buna göre de kapak sayfası var. Sonrasında bunun “genel bilgi”, “usul incelemeleri”, “hesap incelemeleri” ve “sonuç” bölümüyle tamamlanmakta. Biz buna ilişkin çalışmalarımızı genel tebliğlerdeki “istisnalar”, “indirimler” varsa diğer hesaplarla ilgili çalışmalarımızın tamamını “hesap incelemeleri” bölümünde yapmaktayız. Bu bölümle ilgili, şirketlerimizde varsa

hesap çalışmalarını mutlaka alt başlıklarda inceliyoruz. Bu alt başlıkları da mutlaka bir tanesinde “istisna ve muafiyetler” olması gerekir. Bu istisna ve muafiyetlerin içerisinde çeşitli istisnalar olabilir, “iştirak kazancı istisnası” olabilir. “emisyon primi istisnası” olabilir. İşte “eğitim istisnası” olabilir. “diğer istisna” olabilir.

Ama önemli istisnalardan bir tanesi de bu dönemde kur koruma hesapları nedeniyle “kambiyo kârı kazancı istisnası” olacak. Bu bölüm başlığını mutlaka raporlarımıza eklememiz gerekecek. Peki, “bu başlığın altında neleri inceleyecek” dediğimiz zaman, istisna kapsamında mükellefin olup, olmadığını, kanunda belirlenen şartların, iki önemli şartın 31.12’de olması ve kur koruma hesabının açılıp, açılmaması gibi, bu şartların yerine getirilip, getirilmediğinden bahsedilmeli. Her bir banka hesabına ilişkin bir tablo mutlaka oluşturulmalı, çünkü çok banka, çok hesap varsa, işlerimiz biraz yoğun olacak demektir. Ve en önemlisi de istisna tutarına ilişkin bir hesaplama tablosunun ya raporun ekinde sunulması lazım ya da raporun bu bölümünde, şu şekilde sunulması gerekir. Bu sonuçta bir, mükellefin gerçek durumunu gösteren bir tablo.

Burada da gördüğünüz gibi, bu mükellefin dört tane bankasında kur farkından dolayı artış varken, bir tanesinde azalış olduğunu görüyoruz. Bunun hemen altında da mutlaka bir dönüşüm oranı tebliğe göre hesaplanmalı, net kur kazancına bu dönüşüm oranı uygulandığı zaman, gördüğünüz gibi kur farkı gelirleri 3 milyon 593 bin lira olmasına rağmen, istisna tutarı 1 milyon 884 bin lira olacaktı. Yani yaklaşık 16 milyon 600 bin liralık bir altı aylık mevduat açmış durumda bu mükellefimiz.

Ve son olarak da, incelemenin sonucunda istisna tutarının ne kadar hesaplandığının açıkça ifade edilmesi gerekmektedir.

Denetim çalışmalarımızı yaparken, tabii burada yeniden hesaplama tekniğinin uygulanması gerekecek. Mükellefin yapmış olduğu bu çalışmaları bizde bir kez daha gözden geçirerek yapmış olacağız.

Sabırla dinlemenizden ötürü hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SABRİ TÜMER

Hocam çok teşekkür ederiz, tam zamanında bitirdin ve seni doğrulayan rakamlara geleyim. 22.02. itibariyle Türkiye’de 261 milyar dolar döviz hesapları var. Döviz mevduat hesapları var. Bunun yaklaşık 170 milyar doları şahıslara ait. 90 milyar doları da şirketlere ait. Ve bugüne kadar, yani şu kırk gün içerisinde 10,5 milyar dolar şirketlerden altı aylık bloke edilmiş durum. Ve çok önemlisi 5,5 milyar da şahıslar tarafından bloke edilmiş durumda. Demek ki şahısların şu an yaklaşık 170 milyar dolara yakın para duruyor, bozdurmuyor. Demek ki burada şöyle bir nokta

var. Bence çok çabuk bir şekilde bozdurulması gerekirken süre şahıslar için, hiç de önemli değil, bozdurmuyor, acaba neden? Demek ki burada büyük bir güven duygusu var. Yani geçmişe dönük, hani bir sürü bozduruldu da “dolar düşecek, bozdurun” falan denildi, fakat bakıldı ki dolar aldı başını gitti. Dolayısıyla vatandaşlarımız burada dolarlarını bozdurmak istemiyorlar diye geliyor.

Bana göre Merkez Bankası'nın bu kanununun çıkış amacı, yani hızlı bir şekilde rezerv biriktirme, dolarizasyonlar, uzaklaştırma gibi olayların amacına ulaşmadığını ben görmekteyim sevgili hocam.

PROF. DR. HAKAN TAŞTAN Bunu haftaya göreceğiz.

BAŞKAN SABRİ TÜMER

Haftaya bitti zaten, öyle bir zaman da kalmadı. Bir husus daha var, gerçeğe aykırı. Şimdi şirketler ticaret yapıyor. Şirket kolay kolay 10 milyon dolar, böyle büyük bir para miktarını mutlaka transfer yapacak veya borçları var ödeyecek. Alıp da altı aylık bir bloke yapar mantığı bana biraz ters geliyor yani, şirket alıp da parayı tutmaz ki, ya borcunu ödeyecektir tutuyor veyahut da ticaret yapacak. Adam alıp da doları sırf kur farkından Kurumlar Vergisi ödemem diye tutmaz gibi geliyor.

Çok çok teşekkür ederim, ben de bu görüşümü açıklamış olayım. Ve soru cevap bölümüne geçiyoruz saygı değer arkadaşlarım. Bir soru var.

YUSUF HAMZAOĞLU

İlk sorumuz, İlyas beyin sorusu. Sorduğunuz soruda iki ayrı örnekte rakamlar vermişsiniz. Bu yanlış hatırlamıyorsam 10'uncu slaytta vardı. Bu aslında, sorduğunuz iki soruda da kur korumalı mevduat hesabına geçeceğinizi ifade ettiğiniz, ilk örnekte 200 dolar var. 1000 dolar 31.12.2021 tarihli bilançonuzda yer aldığı için, bunlardan faydalanabilir. Ancak hesaplama yaparken o 10'uncu slaytta, işte istisnaya konu edilebilir kur farkı kazancı hesaplaması, dönüşüm oranı ve nihai olarak da istisna edilecek kazanç hesaplanırken, 31.12.2021 tarihinden sonraki giriş ve çıkışları hesaba katmayacaksınız. Buradaki dikkat etmeniz gereken konu o olacak. Yani kısmi bir çevirim olacak burada.

Ercan beyin sorusunda da, burada da hocamın da ifade ettiği konuyu sormuş esasında. Merkez Bankası tüzel kişiler için altı ay vadeli hesap açıyor, açılmasını düzenledi. Tebliğde üç ay var. Bizi zora sokuyor gibi bir şey söylemiş ama, hocamın ifade ettiği gibi, aslında konuyu düzenleyen yer Merkez Bankası bu mevzuatı. Biz Bakanlık olarak istisna kısmını düzenledik. Dolayısıyla burada söyleyebileceğim bir şey yok açıkçası. Merkez Bankası'nın inisiyatifinde olan bir şey bu, yetkisinde olan bir konu.

BAŞKAN SABRİ TÜMER

Son soru hocama sorulmuş da, hocam zaten açıkladı. Hamit bey soruyor hocam altı ay, üç ay olayını. Evet, Abdullah ÖNEM bey buyurun. Mikrofonu kapalı herhalde. Buyurun Zafer bey.

ZAFER ALTINTAŞ

Yani bir meraktan dolayı soruyorum. Muhtemelen kur artacak. Bu artışa göre bir hesap yapıldı mı acaba? Hazineye bunun maliyeti ne olur? Arttığı takdirde dolar bunun sonucu ne kadar olacak? Böyle bir hesap var mı hocam? Hakan hocama soruyorum.

PROF. DR. HAKAN TAŞTAN

Tabii ki maliyet var. Kurda beklenen seviye hep 14,50 geçmemesiydi. Şimdiden 14,50'ye geldi. Eğer altı ay hesaplarda yaklaşık % 17'den vadeli açıldığını düşünürsek, % 14,5 falan geçmeye başladığı an tamamıyla hazine zararı olmaya başlayacak. Onun için bu Ukrayna, Rusya savaşının belki de bizim için de faturaları buradan başlayacak.

BAŞKAN SABRİ TÜMER

Onun için biz ödeyeceğiz yani aradaki farkı Zafer bey, hazine. Biz ödeyeceğiz yani, vergilerle ödeyeceğiz, yani vergileri ödeyeceğiz.

Evet Muammer AKÇAKOCA bey buyurun, ses gelmiyor herhalde. Buyurun İbrahim AKBAYRAK bey söz verdim, bir sesinizi duyalım.

İBRAHİM AKBAYRAK

Hakan üstada ve Maliye'nin değerli temsilcilerine teşekkür ediyorum. Hakan üstadım yapılan düzenlemelerin biz piyasadaki tarafından sorulması gerektiğini, bizlerin de görüşünün alınması konusunu çok güzel ifade etti. Ben Hakan hocama katılıyorum. Bu tür düzenlemelerde mutlaka bir görüş alınması çok önemlidir. İdare tarafında katılımcı, temsilci üstatlarımızdan bir görüş almak isterim. Şöyle ki, bir örnek vardı. 31.12'de var olan 1 milyon dolar bakiyenin daha sonrasında Ocak ayında bir ithalat için ödeme yapılması veya bir cari hesaba ödeme yapılması halinde eksilmesi durumunda, sonradan gelen döviz bedelleriyle tamamlanırsa veya bir ihracat bedeli gelirse, bir alacağımız gelirse, biz 31.12'deki var olan döviz tutarının tamamı üzerinden mi?

İkincisi, 22'nin sonuna kadar açılan hesaplarda akabinde bir altı aylık daha hesap açabiliyor muyuz? Bu bir defaya mahsus mu açabileceğimiz bir vadedir? Bunun haricinde bir de eurobondların bu konu kapsamında faydalanma durumu nasıl olabilir? Mesela firmanın 31.12'de 1 milyon dolar bakiyesi var bilançosunda, fakat 1,5 milyon dolarda örneğin eurobondu var. Bilançoda var olan bir döviz olarak kabul edilir mi?

BAŞKAN SABRİ TÜMER Teşekkür ederim. Buyurun hocam.

PROF. DR. HAKAN TAŞTAN

Birincisi, bu hesaplar bir defaya mahsus açılacak. Ama Cumhurbaşkanı'na bir kez daha açılması konusunda yetki verildi. Dolayısıyla bir kez açıldıktan sonra muhtemeldir ki, Mart ayının sonlarına doğru Cumhurbaşkanı bu yetkisini kullanması halinde, ikinci kez de açılacaktır.

İbrahim beyin bir sorusu gayet güzeldi. 31.12. tarihinde bilançoda 1 milyon dolarımız var, ama 05 Ocak'ta biz onu kullandık, 10 Ocak'ta yeniden 1 milyon dolar geldi bir yerden, bundan faydalanabilir miyiz?

Maliye Bakanlığı'nın ilk taslak tebliğinde buna ilişkin bir örnek vardı, "kesinlikle yararlanamaz" denmişti. Ama sonrasındaki tebliğde bunu çekti geri, çünkü bu bir taraftan kanunun önüne geçip bir düzenleme yapma gibi bir şeydi. Dolayısıyla bunu geri çekmesi de zaten şu anlama geliyor "evet, yapabilir" demektir. Çünkü kanundaki koşulları yerine getirmiş oluyor. 31.12'de bilançosunda var mı? Var. 25 Şubat'tan önce de kur koruma hesabını açabiliyor mu? Evet. O halde kanun koşullarını yerine getirdiğine göre açmasında bir engel yok. Dolayısıyla Maliye Bakanlığı'nın ben bu konuda görüşünü değiştirdiğini düşünüyorum. Değiştirmemiş olsaydı zaten, ilk taslaktaki gibi yayınlardı, diye düşünüyorum.

YUSUF HAMZAOĞLU

Ancak, hocam ben de ilave bir şey yapayım. 31 Aralık 2021 tarihinden sonraki giriş çıkışları istisna tutarını hesaplarken dikkate almayacağız.

PROF. DR. HAKAN TAŞTAN

Tabii, 31.12'deki tutardan daha fazla bir tutar gelmişse, fazla tutar için yararlanması söz konusu değil.

Üçüncü bir soru da eurobondlarla ilgiliydi. Ona da cevap vermiştik zaten ama, bana göre aslında faydalanması gerekirdi eurobondlar. Çünkü böylece yine iyi bir döviz akımı oluşacaktı. Ama maalesef eurobondlarla ilgili şöyle bir problem çıktı.

Bankalar kur koruma hesabı açmadılar. İzmir’de yaşandı bu olay. Açmayınca o zaman kanundaki koşulu sağlamamış oluyor. Ama keşke Maliye Bakanlığı da başında söylemişim. Merkez Bankası’yla görüşerek “eurobondlar bundan yararlanamaz” demiş olsaydı, insanlar hiç elindeki eurobondları bozdurmazlardı. Hiç de bu tartışma yaşanmamış olurdu.

BAŞKAN SABRİ TÜMER Teşekkür ederim, sayın Ercan ÜNAL üstat buyurun.

İSMAİL ERCAN ÜNAL

Üstadım ben kusura bakmayın iki kez yazdım, cevap aldım birini ama, bu altı ay, üç aylık meseleyi, tabii deşmek istemiyorum. Fakat şu kavram doğru değil. Merkez Bankası’nın yetkisiyle bu hesapların açılması, Merkez Bankası’nın tebliği 21 Aralık tarihli, oysa Kanun 29 Aralık tarihli. Dolayısıyla genel hukuk sisteminde her ikisi de aynı devlete bağlı olduğu için, bizim hukuk hiyerarşisinde kanunun bir anlamı olmalı. Herhangi bir devlet kurumu bir kanunla getirilmiş olan bir düzenlemeyi kendi yetkisi dahilinde uygulatmama hakkına sahip olmamalı. Şimdi en az üç ay doğudur, kanunun içerisinde var ama, Merkez Bankası’na 31 Aralık’ta verilmiş olan yetkide, kur korumalı mevduatta vade belirleme hakkı yok. Sadece faizi belirleme ve faizi sürekli açıklama hakkı var.

Bu konudaki kavram kargaşalıklarını gidermek için, ilk başta sevgili Başkanımız anlattılar, hukuk güvenliği son derece önemli, herkesin ne yaptığını bilmesi bakımından. Bakın insanlar 14 – 15 günden beri “üç ay mı, altı ay mı” her gün telefon konuşmaları yapıyoruz, emekler sarf ediyoruz. Bunların Merkez Bankası ile bankalar firmalar görüşüyorlar ve bu konuyu çözmek bakımından Hakan beyde belirttiler, onun da yorumunu istedim ama, oraya gelmeyeceklerini anladığım için konunun, ben söz alma ihtiyacı hissettim.

Sonuç itibariyle de Merkez Bankası’nın Maliye Bakanlığı’yla bu aradaki uyumsuz görüntüyü ortadan kaldırması bakımından karşılıklı olarak 31 Aralık’tan sonra bir genelge yayınlayarak, en az üç ay vadeli görüldüğü için vadesinin değiştirilmesine tarafımızdan gerek görülmemiştir, türünde bir açıklama veya Maliye Bakanlığı tebliğinde en az üç ay vadeli olmasına rağmen, vade hesaplarının altı ay olarak uygulamasının devam edeceğine ilişkin bir genel, yine bir kararla, bir tebliğle konunun değiştirilerek hukuk hiyerarşinin gözönünde bulundurulması, böyle önümüze koyup bizden yorum istiyorlar. Maliye Bakanlığı nasıl bizim hizmetlerimizi çok değerli görüyorsa, işletmeler de görüyor. Burada konunun ortada kaldığını ve zorluk çektiğimizi belirtmek istiyorum. İşletme altı ay kur korumalıya şirketler girmediler. Altı ay uzun vadeli olarak işletme sermayesinin bloke edilmesi anlamına geliyor, ki rakamlarda bunu gösterecektir zaten. Ama üç ay olsaydı, döviz girişlerinde muhtemelen döviz arzında bir artış gerçekleşecekti. Bu benim yorumumla döviz ihtiyacının karşılandığını gösteriyor. Karşılandığı için, üç aya

çekilmediği kanaatini taşıyorum. Ama bu boşlukta meslek mensubunun ve firmaların emeklerini ziyana uğratmıştır.

Bunu da bu toplantı içinde kayda geçirmek istedim. Her iki konuşmacıya da çok teşekkür ediyorum, daha önceki konuşmacıya da aydınlatıcı bilgileri için, saygılar sunuyorum hepinize.

BAŞKAN SABRİ TÜMER

Biz teşekkür ediyoruz Ercan bey. Dolayısıyla sizlerde notunuzu alıyorsunuz, Ankara'ya bu mevzuları bildirirsiniz muhakkak. Yani bir kafa karışıklığı olduğu, bunun netleşmesi gerektiği, belki üç ay olursa dövizcinin daha fazla TL'ye bozdurulacağı doğrultusunda buradaki görüşlerinizi, tabandaki görüşlerinizi yansıtırsanız çok memnun oluruz.

Evet saygıdeğer arkadaşlarım başka söz almak isteyen, buyurun.

YUSUF HAMZAOĞLU

İki soru geldi, ben cevaplayabilir miyim müsaade ederseniz.

“2022 yılı Ocak ayı ve Şubat ayında yapılan değerlemeden kaynaklanan kur farklarını 2021 dördüncü dönem Geçici Vergide istisna olarak gösterebilir miyim?” Gösteremezsiniz, tek istisnası özel hesap dönemine tabi iseniz ve özel hesap döneminiz Aralık ayında bitiyorsa, ancak o zaman gösterebilirsiniz.

BAŞKAN SABİR TÜMER Teşekkür ederiz. Buyurun Vahe BAKIRCI bey.

VAHE BAKIRCI

Çok teşekkür ederiz her iki konuşmacımızın sunumlarına. Hakan hocam siz dediniz ki “bu tebliğlerin uygulamaya yönelik olarak daha böyle kapsamlı var olan keyzlerle çeşitlendirilmesi güzel olurdu. Mesela zarar eden işletmeler, aktiflerinde bulunan veya bankalarda bulunan yabancı paralarını dönüp vergi planlaması yönünden düşünerek, kur farkı gelirlerinden kur korumalı şeye geçerek yararlanması güzel bir örnek olmaz mıydı tebliğde olsaydı?”

BAŞKAN SABRİ TÜMER Teşekkür ederim. Hakan hocam buyurun.

PROF. DR. HAKAN TAŞTAN

Evet öncelikle Vahe kardeşime teşekkür ediyorum. “tebliğ nedir” dediğimiz zaman zaten, tebliğ Maliye Bakanlığı'nın yasa hükümlerinin daha detaylı bir şekilde, daha anlaşılır, daha basit bir şekilde örneklerle anlatmasıdır. Ama burada 7352'de tabii ki kanun çıkınca aklımızda 5 soru vardı. Tebliğ çıkınca soru sayısı 10'a çıktı. Onun

için belki, bir de burada zaman da kısa olduğu için, bir tarafında Merkez Bankası, bir tarafında Maliye Bakanlığı olmasından dolayı da böyle bir karmaşa yaşanmış diye düşünüyorum.

Hazır söz almışken iki soru daha var, onlara da cevap vereyim. Birincisi, Ercan hocama “üç ay, altı ay görüşlerimi” zaten sunumun başında açıklamıştım.

Kıvanç Sekizkardeş’in bir sorusu var.

“Geçici 32’den yararlanana 298/ç’ye girmek zorunda mı?”

Hayır, geçici 32’de ihtiyariydi, 298/ç’de ihtiyari. İster faydalanır, ister faydalanmaz ayrı ayrı.

“Peki faydalanmışsa bunun için tasdik raporu gerekir mi?”

Hayır, bildiğim kadarıyla tasdik raporu gerekmez. Ancak tam tasdik raporu hazırlanıyorsa, mutlaka hesaplar bölümünde buna ilişkinde bir başlık açarak, bu konunun incelenmesi, irdelenmesi, doğru yapılıp yapılmadığı, çünkü biz doğruluğunu tasdik ettiğimize göre matrahının, o halde matraha etki edecek, mutlaka amortismandan dolayı bir etkisi olmuştur. Bunun o başlık altında mutlaka tam tasdik raporunda incelenmesi gerekir, diye düşünüyorum.

BAŞKAN SABRİ TÜMER Teşekkür ediyorum. Sayın Muammer ÖZKOCA buyurun.

MUAMMER ÖZKOCA

Arkadaşlar hepinize merhaba. Sayın Hakan hocama özellikle “hoş geldin tekrar aramıza” diyorum. Çünkü uzun zamandır aramızda yoktu. Yusuf HAMZAOĞLU üstadımıza da selamlarımızı sunuyorum, yardımcı bilgilerinden de dolayı teşekkür ediyorum.

İşin teknik boyutuna hiç girmeyeceğim ama, birinci bölümde sayın Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanımızın özellikle vurguladığı bir konudan hareketle vergide adalet dengeli dağılımı maliye politikasıdır, Anayasa hükmü. Yine Anayasa 73’te kanunda vergi yasaları kanunla konulur, düzenlenir, yada değiştirilir. Muafiyet ve istisnaların alt ve üst sınırlarını belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir hükmü, amir hüküm.

Ve yine vergide adalet eşitlik diye başladığımız zaman, kimi grupların, sermaye çevrelerinin veyahut da çıkar çevrelerinin diyelim, başkaları da olabilir. İstedikleri zaman vergi yasalarında değişiklik yaptırmaya muktedir olmaları beni gerçekten rahatsız ediyor.

Şimdi vergide “adalet” dediğiniz zaman, birisinden alıp, birisine veriyoruz. Sonuçta kur korumalı mevduat hesabında birilerine kâr payı aktarıyorsak, bu kâr payını yurttaşlarımızın üzerine bir şekilde aktarıyoruz demektir. Bununda en somut örneği

enflasyondur. Ücretlilerde veyahut da sabit gelirlilerde oran aynı olarak kalmasına rağmen kısa dönemler içerisinde yapılan değişiklikler, vatandaşların devlete karşı bağlılığını azalttığını sanıyorum. Bu konuda vergi düzenleyicilerinin daha dikkatli olmaları ve öngörülebilir, tahmin edilebilir planlama yapılabilir şekilde vergi yasalarının yerine getirilebilmesi gerektiğine inanıyorum.

Yine Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanımızın söylemeye çalıştığı gibi veyahut da söyleyemediği gibi, ne yazık ki bizim Yeminli Mali Müşavirler Odası'na bağlı meslektaşlarımızın çoğu hak ettiği işi yapamıyor, zamanında yapamıyor ve Oda Yönetimimiz de ne yazık ki, Büyük Mükellefler Vergi Dairesi'yle ilişkisinin olmadığını belirtti. O halde biz bir Oda Yönetimini de değiştirmemizin gerektiğinin zamanının geldiğini de sanıyorum. Bunu şaka olsun diye söylüyorum. Her şakada ciddi bir de pay vardır.

BAŞKAN VEHBİ KARABIYIK Merak etme Başkan değişiyor.

MUAMMER ÖZKOCA

Biz yeniden bir şeyler yazmamız, yeniden bir şeyler söylememiz gerekiyor. Buyurun siz konuşun, ben arkasından devam edeyim. Televizyondaki konuşmalar gibi olunca ben rahatsız oluyorum.

BAŞKAN SABRİ TÜMER Konuşmuyor, sen devam et, konuşan yok arkadaşlarımızdan.

MUAMMER ÖZKOCA

Şimdi arkadaşlardan bazen eleştiri geliyor “hep sen konuşuyorsun, çık kürsüde konuş”. Sayın üstadım sizden talep etmiştim yılbaşında, en azından ...”oda kanununu hakkında bir sunum yapmak isterim” diye, ama ben bu sunumu “vergide anayasa ilkeleri, demokrasi ve kişisel verilerin korunması kanununda nasıl anlaşılması gerektiği” konusunda, eğer müsaade eder, izin verirsiniz istediğiniz zaman bir sunum yapmayı, arkadaşlarımızla paylaşmayı isterim diyorum. Ama burada vergi yasalarının adaletli ve eşit dağılımı, eşit yaklaşımı, vatandaşlar arasında ayırım yapmaması gerektiği konusunda duyarlı davranılmasının çok önemli bir konu olduğunu özellikle belirtmek istiyorum.

Hepinize selamlarımı sunuyorum, sağlıklı günler, bol kazançlar diliyorum, hepinize iyi günler diliyorum.

BAŞKAN SABRİ TÜMER

Sağol Muammer'ciğim, bak yine sosyal yönünü buldun, ama Oda'ya aday olduğun için, adaylığını da açıkladın yani, hiç şeyi kaçırtmıyorsun yani.

Evet, başka söz almak isteyen, arkadaşlar 277 arkadaşımız takip ediyor, lütfen konuyu zenginleştiririm. Aynı kişiler söz almasın. Evet, üstadım buyurun.

YUSUF HAMZAOĞLU

Yıllara sari inşaat işi kapsamında elde edilen döviz gelirlerinin 31.12.2021 tarihli bilanço esaslı alınıyor. Yani esas alınan tek kriter burada bu. 31.12.2021 tarihli bilançonuzdaki döviz esas alınarak, ne kadar uygulamak istiyorsunuz, tamamını mı çevirmek istiyorsunuz, ya da kısmi mi çevirmek istiyorsunuz, 2021 yılındaki bilançodaki dövizin fifo esasına göre değerlemesini yapıp, hesabını yapıyorsunuz. Yaptığınız işin mahiyetinin bir önemi yok düzenlemede.

BAŞKAN SABRİ TÜMER Teşekkür ederim. Buyurun.

ALİ BEY

Herkese selamlar üstatlar, yararlı bir toplantı oluyor, tüm emekleriniz için peşinen teşekkürler. Hakan üstat, Sabri üstat. Sorumu biraz detaylandırayım isterseniz, şöyle;

“Yıllara sari inşaat projesi kapsamı elde edilen gelirler neticesinde bilançoda gözüken banka kayıtları üzerinden vadeliye dönüştürülmesi durumunda, gelirler henüz bilançoya aktarılmadı. Çünkü yıllara sari olduğu için 170 ve 350 hesaplarda gelir ve gider hesaplarında tutuluyor. Kur farkları da bu hesaplar altında tutuluyor. Dolayısıyla gelir tablosuna aktarılan bir kur farkı geliri yok, ya da gideri mevcut değil. Dolayısıyla ben bankaya kur korumalı vadeli yaptığım takdirde, burada hesaplayacağım kur farkı geliri henüz yansımamış olduğu halde, bu dönemde mi, yani 2021 kurumlarında mı bu istisnadan yararlanacağım? Yoksa geçici teslim tutanağı yapıldıktan sonra, üstat biliyorsunuz yürüyen dönemde kapanmış olacak, izleyen dönemde mi bu istisnadan yararlanacağım?”

Bununla ilgili tebliğde ben bir detay göremedim. Örnek de göremedim. Kaçırduğım bir şey varsa, açıklarsanız memnun olurum.

YUSUF HAMZAOĞLU

Ali bey, şimdi 31.12.2021 tarihinde bilançonuzda bu tutar olacak mı, var mı?

ALİ BEY Var, mevcut.

YUSUF HAMZAOĞLU Yabancı para hesabında mı?

ALİ BEY Tabii, tabii, 100 bin dolar örneğin para var ve ben bunun tamamını çevirdim.

YUSUF HAMZAOĞLU Bankalar hesabınızda değil mi?

ALİ BEY Doğrudur, doğrudur.

YUSUF HAMZAOĞLU O zaman burada bir engel yok ki,

PROF. DR. HAKAN TAŞTAN

Bir durum yok, ama şöyle bir durum var. Yıllara sari inşaat işi yapıyor olmanız sizi özel hesap dönemi gibi farklı bir özellik kılmıyor. Bir de kur farkı gelirleriniz sizin zaten yıllara sari inşaat işi yaptığınızdan dolayı gelecek yıllara ötelemeniz gerekmiyor ki, bu dönemde elde etmiş olduğunuz bir kazanç olduğu için, normal koşullarda siz 2021 yılı kazancı olarak beyan etmeniz gerekirdi. Bu inşaat işinden kazanılmış bir gelir değil, bunun dışında kazanmış olduğunuz bir gelir. Normalde gelir tablosunda olması ve Kurumlar Vergisi matrahına dahil olması gerekiyordu. Eğer yarına kadar bu kur koruma kapsamında bir hesap açarsanız, o zaman bu istisnayı yapıp, faydalanabileceksiniz. Aksi halde bu geliri ötelemeniz kanunlara uygun değil. Bu dönemde beyan edip, vergisini ödemeniz gerekecek. Çünkü bu yıllara sair inşaat geliri değil.

BAŞKAN SABRİ TÜMER

Evet, teşekkür ederiz. Saygıdeğer arkadaşlarım ben şu an söz isteyen arkadaşımı göremiyorum. Ancak benim görebildiğim bazı üstatlarım var. Onlara emrivaki yapıp bir söz vereceğim. Sonunda bildiğiniz gibi en son söz Başkan'ın, Başkan hitap ettikten sonra toplantıyı kapatacağım.

Evet, Metin üstadım sizi görüyorum, buyurun.

METİN BEY

Teşekkür ediyorum sayın Başkan. Yine çok güzel bir konuya değindiniz. Çok çok teşekkür ediyorum, konuşmacılara da teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SABRİ TÜMER

Her ne kadar beğenmiyorsa Muammer bey, sizin beğenmeniz bizi çok mutlu ediyor, buyurun.

METİN BEY

Sağ olun, teşekkür ederim. Sayın hocamın sunumunda bir şey dikkatimi çekti, ben mi yanlış anladım. Vergi Usul Kanunundaki o geçici 32'nci madde, bunun da müddeti bitti gibi dedi. Halbuki o sürekli bir durum var zannediyorum. Onun müddeti bitmedi gibi ben algıladım, biliyorum. Yanlış mı algıladım? Onu bir sorayım dedim sayın hocama.

PROF. DR. HAKAN TAŞTAN

Hemen cevap vereyim, hayır bitmedi süresi. Onu diğer maddelerle belki bir dil sürçmesi olarak geçmiş olabilir. Teşekkür ederim bu kadar dikkatli olmanızdan.

METİN BEY Rica ederim, sağ olun, var olun, teşekkür ediyorum hepinize sağ olun.

BAŞKAN SABRİ TÜMER

Onun için Metin beye özellikle söz veriyorum, böyle son toparlasın diye. Evet, Cevdet AKÇAKOCA bey, Bursa.

CEVDET AKÇAKOCA

Ben son zamanlarda sadece dinliyorum. Hele hele Hakan beyi çok zevkle dinledim. Birçok konuya açıklık getirdi. Açıklık getiremeyeceği konular var. Tahrik etmeye lüzum yok diye konuşmuyorum, dinliyorum, ayrıca düşüncelerimi sonra size söyleyeceğim. Yani mesela size bir not yazdım, 1 milyon dolar ile ilgili, yani tasdik etme geliyor içimden, onun için “mesela” demeyelim, “mesela hakim bey” demeyelim olmaz mı?

BAŞKAN SABRİ TÜMER

Cevdet ağabey sizi konuk etmek isteriz yine platformda, bir konuyu bulun. Cevdet bey yazı yazardı, yıllardır ömrü mesleğimizin önderlerindedir ve sürekli yazı da yazar hem vergi, hem muhasebe, hem gelecekle ilgili.

CEVDET AKÇAKOCA

Valla bugünlerde son zamanlarda Maliye'nin üst üste çıkardığı bu tebliğler ve ne kadar doğru, ne kadar yanlış, ne kadar eksik, ne kadar kafa karıştırıyor, hakikaten binim de kafam karıştı. Mesela bugün Ukrayna'daki korsanları yazdım. Maliye'yi yazmadım. Bu gece yazacağım Maliye'yi. Maalesef. Rica ederim.

BAŞKAN SABRİ TÜMER

Çok teşekkür ediyoruz, sağlıklar diliyoruz. Evet, sayın Başkan son söz sizin, buyurun.

İSTANBUL YMM ODASI BAŞKANI VEHBİ KARABIYIK

Sayın Başkan çok teşekkür ediyorum. Hakikaten çok güzel, çok değerli bir toplantı oldu. Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanı'na, Grup Müdürü'ne özellikle teşekkür ediyoruz, çok doyurucu oldu. Hocam hakikaten hayran kaldık. Cevdet ağabey söyledi, çok güzel, çok net bir şey oldu. Şimdi plaket törenine geçeceksiniz.

Ben teşekkür edeyim, hem hepinize tekrar saygılarımı sunayım diye söz aldım. Bizim geleneklerimizde misafirin yanında konuşmamak diye çok güzel bir şiar vardır.

BAŞKAN SABRİ TÜMER Yani laf atmama.

İSTANBUL YMM ODASI BAŞKANI VEHBİ KARABIYIK

Özellikle seçim vesaire gibi konular için, bunlar yakışık almıyor işte, yakışık değil. Biz hiçbir şey bilmiyor değiliz. Biz söyleyeceğimizi söyledik, ama bizim üzerimizden sayın misafirlerimizi rahatsız etmenin alemi yok. Bu Yeminli Mali Müşavire de yakışmaz.

Ben onun dışında buraya katılan 278 katılımcıya, 279'du, 278 katılımcıya çok teşekkür ediyorum. Çok onurlu, çok güzel bir şey oldu. Sizi de tebrik ediyorum sayın Başkan. Bundan sonraki toplantılarda buluşalım.

BAŞKAN SABRİ TÜMER

Sayın Başkanım biz size teşekkür ediyoruz. Ve çok güzel bir altı yıl Başkanlık devresi yaptınız. Gerçekten Oda olarak yedi arkadaşımız omuz omuza vermek suretiyle çok güzel olaylar yarattık.

İSTANBUL YMM ODASI BAŞKANI VEHBİ KARABIYIK

Hep beraber, seçimin yaklaştığı belli oluyor.

BAŞKAN SABRİ TÜMER Onun için hiç alınmayın, her şey çok güzel.

İSTANBUL YMM ODASI BAŞKANI VEHBİ KARABIYIK

Hayır, çok teşekkür ederiz. Ben misafirlerimiz için alındığımı gösterdim.

BAŞKAN SABRİ TÖMER

Plaket vermek üzere sayın Başkanım sizi salmıyoruz, plaketleri sizin vermenizi rica ediyoruz her iki konuğumuza da.

İSTANBUL YMM ODASI BAŞKANI VEHBİ KARABIYIK

Çok teşekkür ederiz, çok yararlı bir toplantı oldu, bu ilişkiyi devam ettireceğiz sayın Başkan.

Sayın Dekanım çok güzel bir toplantı oldu, tebrik ederim, çok güzeldi.

BAŞKAN SABRİ TÖMER

Evet, saygıdeğer arkadaşlarım toplantıyı kapatıyorum. Sizlere sağlıklı ve güzel günler diliyorum. Mart ayının ortasında platformda buluşmak üzere, yeni bir konu, yeni bir nefes hep beraber güzel günler göreceğiz. Hepinize çok teşekkür ediyor, hayırlı günler diliyorum ve toplantıyı kapatıyorum.